

Tilinpäätös 2023

**KUORTANEEN⁺
SEURAKUNTA**

Sisällys

---

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	3
1.1. Yleiskatsaus	3
1.1.1. Yleiskatsaus talouden toteutumisesta.....	4
1.2. Hallintoelinten kokoonpano, toiminta ja aloitteet.....	5
1.1.2. Yleishallinto.....	5
1.3. Sisäinen valvonta.....	7
1.4. Henkilöstö	8
Tilikauden palkat ja palkkiot	9
1.5. Jäsenmäärä.....	11
1.6. Yhteistyötahot ja Kuortaneen seurakunta	12
1.7. Talousarvion toteutuminen.....	12
1.7.1. Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	12
1.7.2. Käyttötalousosan toteutuminen.....	30
1.7.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen pääluokittain ilman sisäisiä eriä	33
1.7.4. Kirkollisverotulo ja valtionrahoitus.....	35
1.7.5. Investointiosan toteutuminen	35
1.7.6. Rahoitusosan toteutumavertailu.....	36
1.8.1. Tilinpäätöslaskelmat	36
1.8.2. Rahoituslaskelma.....	37
1.8.3. Tase.....	39
1.9. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi	40
3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	41
3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	41
3.2. Tuloslaskelman liitetiedot	41
Poistosuunnitelma	42
3.3.Taseen liitetiedot	42
3.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot (Vastuut ja vakuudet)	43
3.5.Vakuutukset	44
3.6. Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot	44
3.7. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset	44
HAUTAINHOITORAHASTO.....	46
4. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	48
5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET	50
5.1. Luettelo tosittelajeista.....	50
5.2. Selvitys kirjanpitokirjoista ja tositteiden säilytystavoista	51

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Yleiskatsaus

Muutosta ilmassa

Vierivä kiva ei sammaloidu ja vuonna 2023 seurakunnassa ei todellakaan ole sammaloiduttu. Vaan vuoden agenda on ollut toisaalta keriä kiinni aikaisempien vuosien kuormaan, mutta samaan aikaan katsoa eteenpäin ja kehittää toimintaa.

Työntekijöiden osalta seurakunnassa isot muutokset tapahtuivat 02/2023 kun vakinainen vastaava lastenohjaaja, joka hoiti myös kirkkoherranvirastoa, jäi työvapaalle ja 03/2023 kun kirkkoherra jäi virkavapaalle. Lastenohjaajat osasivat taitavasti paikata puutoksen, virastoon rekrytoitiin sijainen ja kirkkoherran tilalle seurakuntaan nimitettiin vuodeksi vs. khra Lapinoja-Pitkänen.

Näin isot työntekijämuutokset vaikuttivat seurakunnan toimintaan ja yhteistyötä lähdettiin monelta osin rakentamaan alusta. Vuoden aikana tehtiinkin kovasti töitä ja vietiin pitkään odottaneita projekteja eteenpäin. Yhtä lailla kehittämisen ohella on ollut tärkeää katsoa seurakunnan perinteisiin ja löytää ne toimivat työmuodot. Vuoden mittaan olemmekin kysyneet mikä toimii ja mikä ei? Isompien projektien ja toimintojen rinnalla on pyritty korostamaan työyhteisön hyvinvointia ja sen merkitystä seurakunnan toiminnalle. Jos me teemme työtämme innolla ja hyvällä yhteismeiningillä, se näkyy myös ulos päin.

Taloushallinto ostettiin Lapuan tuomiokirkkoseurakunnalta ja kirkkoherran työparina toimi talousjohtaja ja toimistosihteeri palkanlaskussa, sekä arjen kysymysten selvittelyssä.

Vuosi 2023 ei ole ollut seurakunnalle helppo, mutta yhdessä olemme pyrkineet toimimaan seurakunnan parhaaksi ja Kristuksen kunniaksi.

”Liittäköön teitä toisiinne rakkaus, sopu ja sama mieli. Älkää tehkö mitään itsekkyydestä tai turhamaisuudesta, vaan olkaa nöyriä ja pitäkää kukin toista parempana kuin itseänne. Älkää tavoitelko vain omaa etuanne vaan myös muiden parasta. Olkoon teilläkin sellainen mieli, joka Kristuksella Jeesuksella oli” (fil.2:2b-5)

Elina Lapinoja-Pitkänen

Vs. Kirkkoherra

1.1.1. Yleiskatsaus talouden toteutumisesta

Tilinpäätös vuodelta 2023 toteutui 60 904,08 € ylijäämäisenä, vuotta aiemmin (2022) tilinpäätös oli 5 580,70 € alijäämäinen. Kirkollisverotuloja tilitettiin Kuortaneen seurakunnalle 847 207,21 €, mikä oli enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa oli ennakoitu. Kirkollisverotulot kasvoivat 96 445,88 € edellisvuoteen nähden.

Toimintatuotot kokonaisuudessaan (ilman verotuloja, valtionosuuksia ja sisäisiä eriä) toteutuivat 51 483,45 € talousarviota suurempana ja 73.132,46 € edellistä tilinpäätöstä suurempana. Metsätalouden tuotot olivat sekä arvioitua että edellisvuotta suuremmat, metsätaloudesta tuottoja kertyi 79 799,95 €.

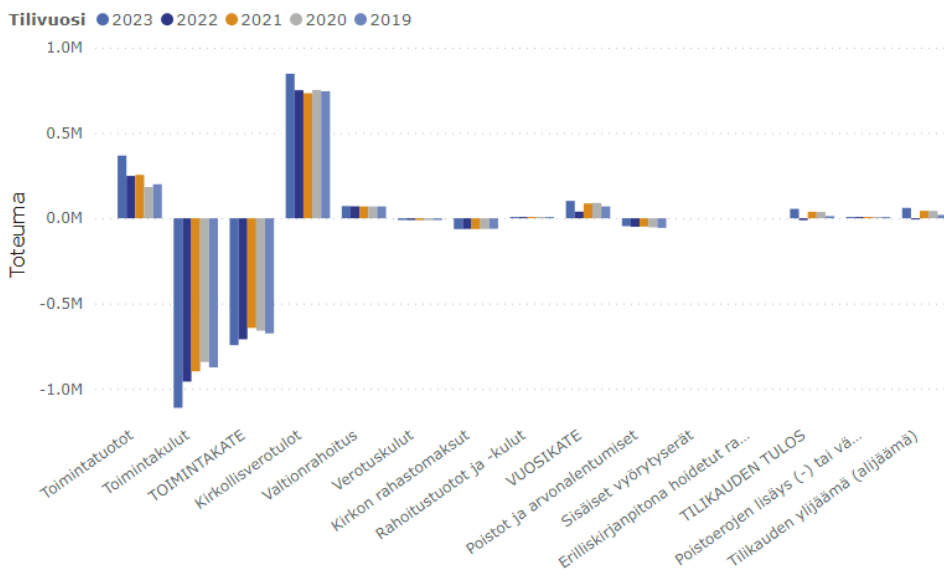
Henkilöstökuluihin oli vuodelle 2023 arvioitu 440 470,00 €, henkilöstökulut toteutuivat 431 112,14 €:n suuruisina ja ne alittuivat 9 357,86 €. Palveluiden ostoihin oli viime vuodelle 234 970,00 €:n varaus, toteuman ollessa 291 965,73 €, ylitys 56 995,73 €. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin oli budjetoitu 138 440,00 €, toteutuma oli 154 985,13 €, ylitys 16 545,13 €.

Toimintakulut kokonaisuudessaan toteutuivat 245 608,91 € talousarviota suurempana ja 153 832,43 € edellistä tilinpäätöstä suurempana.

Vuosikatetta kertyi 101 820,50 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 46 626,72 euroa.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 102,4 t euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 898,4 t €.

Kirkon urkujen huolto/korjaus 1, osa tehtiin vuonna 2023. Vaivaisukko on korjattu 2023. Kuortaneen muistolehto on tehty valmiiksi.

Kuortaneen seurakunnan haasteet ovat aleneva jäsenkehitys, mikä vaatii niin toiminnan kuin talouden sopeuttamista tulevaan. Kuortaneen seurakunnan kirkollisveroprosentti on ollut 1,85 vuodesta 2017, tätä aiemmin kirkollisveroprosentti oli 1,75 %. Kirkollisverotulokertymä on pysynyt viime vuosina suhteellisen vakaana Kuortaneen seurakunnassa, mikä johtuu pääosin vuonna 2017 toteutetusta veroprosentin korotuksesta. Verotulojen ennustetaan (FCG 11/2021) pysyvän edelleen suhteellisen vakaana vuoteen 2030 mennessä kumulatiivisesti ennustetta tarkasteltuna Kuortaneen seurakunnassa ei näy merkittävää verotulon laskua. Seurakunnassa tulee kuitenkin selvittää ratkaisuja, jotta taloudellinen kantokyky riittää myös tulevaisuudessa toiminnan ja kiinteistöjen ylläpitoon.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2023
Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on positiivinen ja kirkollisveroprosentti on 1,85.
Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 943.356,77 euroa.
Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena	373 päivää
Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulut ovat hieman laskussa suhteessa verotuloihin.

1.2. Hallintoelinten kokoonpano, toiminta ja aloitteet

1.1.2. Yleishallinto

Johtavien viranhaltijoiden ohelle seurakunnan hallintoa hoitavat kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto (KL3:4§)

Ylintä päätösvaltaa seurakunnassa käyttää kirkkovaltuusto, joka kokoontuu neljästä viiteen kertaa vuodessa. Vuonna 2023 pidettiin 4 kirkkovaltuuston kokousta. Vuoden 2022 seurakuntavaaleissa ei saatu valittu Kuortaneelle täysipaikkaista valtuustoa, vaan vuoden 2023 alusta kirkkovaltuusto aloitti toimintansa vajaamiehityksellä 14 varsinaisen jäsenen voimin.

Kirkkoneuvosto valmistelelee asiat valtuustolle, valvoo tämän päätösten laillisuutta ja panee ne täytäntöön. KL 3:10§ määrittelee kirkkoneuvoston tehtäviksi johtaa seurakunnan hallintoa, valvoa seurakunnan etua ja varmistaa seurakunnan toiminnan järkevyyttä. Kirkkoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta 6-12 kertaa vuodessa. Kokouksissa esittelijöinä toimivat kirkkoherra ja talousjohtaja. Tarvittaessa kokouksiin voidaan kutsua myös muita seurakunnan työntekijöitä tai asiantuntijoita. Vuoden 2023 aikana neuvosto kokoontui 6 kertaa.

Tilintarkastus suoritetaan keväisin tilinpäätöksen valmistuttua. Lisäksi tilikauden aikana suoritetaan kauden aikainen tarkastus. Seurakunnan tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

KIRKKOVALTUUSTO

Kirkkovaltuusto on aloittanut toimikautensa vuoden 2023 alussa. Toimikausi jatkuu vuoden 2026 loppuun. Vuonna 2023 kirkkovaltuusto kokoontui neljä kertaa.

Pj Pirjo Hautaniemi

vpj. Annukka Salminen

Jäsenet:

Ala-Lahti Jari, Eskeli Elina, Haapala Jaakko, Keski-Salmi Leena, Kivenmäki Lea, Kontola Veikko, Kuusisto Eila, Laaja Tapio, Lahtela Jukka, Ojala Arto, Saunala Aaro ja Sinikka Sulin

Kirkkovaltuuston sihteerinä on toiminut talousjohtaja Sirpa Soukka, kokouksissa on ollut läsnä myös kirkkoneuvoston puheenjohtaja kirkkoherra Vesa Rasta 1/2023 ja vs. kirkkoherra Elina Lapinoja-Pitkänen 2-5/2023.

Kirkkovaltuuston keskeisimmät päätökset 2023

Kirkkovaltuuston yleisten päätösten ohella vuonna 2023 kirkkovaltuustolla on ollut kaksi poikkeuksellista päätöskokonaisuutta käsiteltävänä:

1. Talousyhteistyön irtisanominen Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan kanssa. Yhteistyö oli aloitettu vuonna 2022, mutta vuoden 2023 aikana tapahtuneet henkilöstömuutokset, ja toisaalta visio seurakunnan tulevaisuudesta korostivat tarvetta omalle talouspäällikölle.
2. Seurakunnan hallintosäännön käsittely ja hyväksyminen.

Valtuustoaloitteet

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja toimii muutoinkin seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi. Lisäksi se johtaa seurakunnan hallintoa sekä seurakunnan talouden ja omaisuuden hoitoa, huolehtii kirkkovaltuuston päätösten toimeenpanemisesta sekä muista kirkkolain ja muiden säädösten sille asettamista tehtävistä. Vuonna 2023 kirkkoneuvosto kokoontui 5 kertaa.

Jäsenet:

Eskeli Elina

Hautaniemi Pirjo, kirkkovaltuuston pj.

Kivenmäki Lea

Kuusisto Eila

Laaja Tapio

Lahtela Jukka

Ojala Arto, kirkkoneuvoston vpj.

Salminen Annukka, kirkkovaltuuston vpj.

Virtaniemi Jyrki

Keskeisimmät päätökset kirkkoneuvostossa 2023

Yleisen hallinnollisen työn ohella kirkkoneuvoston keskeisimpiä päätöksiä

1. Talusyhteistyön irtisanomisen valmistelu.
2. Seurakunnan oman talouspäällikön valinta
3. Vastaavan lastenohjaajan valinta
4. Hallintosäännön, sekä muun uudistetun säännösten valmistelu kirkkovaltuustolle
5. Seurakunnan strategian valmistelu

Johtoryhmä 2023

Kirkkoherra

Talousjohtaja

Hautaniemi Pirjo

Ojala Arto

Salminen Annukka

Vastuuryhmät vuonna 2023

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön vastuuryhmä

Elina Lapinoja-Pitkänen vs. kirkkoherra pj, Jari Ala-Lahti kirkkovaltuuston edustaja, Arja Ojala, Riitta Hietakangas, Marita Jokiaho.

Lapsityön vastuuryhmä

Eeva-Liisa Helle-Lahti puheenjohtaja, Virpi Ruismäki, Tiina Holm, Henna Kuusisto, Eila Kuusisto kirkkovaltuuston edustaja, Eveliina Lamminpää vs. vastaava lastenohjaaja, Kaija Yli-Kaatiala lastenohjaaja, Elina Lapinoja-Pitkänen vs. kirkkoherra.

Varhaisnuoriso- ja nuorisotyön vastuuryhmä

Mari Kuha, Harri Lähteenmaa, Aurora Keski-Nisula, Piitu Kiviniemi, Elviira Kallioniemi, Pirjo Hautaniemi (neuvoston edustaja), Elina Lapinoja-Pitkänen ja Leena Saraste

Diakoniatyön vastuuryhmä

Heli Lepistö (pj), Elina Eskeli (vpj), Eila Yli-Lahti, Virpi Nyrhilä, Tarja Yli-Leppälä, Helena Toivola. Kirkkovaltuuston edustajana Sinikka Sulin ja sihteerinä Lassi Nahkuri.

Lähetystyön vastuuryhmä

Elina Eskeli pj., Sisko Ilvola, Terttu Kallioniemi, Tarja Lahtela, Irma Kuusisto, Arja Ojala, Tarja Loukola, Marja-Riitta Luomaranta sekä Leena Keski-Salmi kirkkovaltuuston edustajana

1.3. Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Tavoitteena on seurakunnan joustava, avoin ja tuloksellinen toiminta ja hallinto. Se on osa seurakunnan operatiivista johtamista.

Kirkkoneuvosto vastaa seurakunnan hallinnosta, taloudenhoidosta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä seurakunnassa. Kirkkoneuvosto huolehtii valvonnan järjestämisen lisäksi siitä, että järjestelmä toimii käytännössä annettujen sääntöjen ja ohjeiden mukaan. Kirkkoneuvosto antaa tarkempia ohjeita toimintaoikeuksista, vastuun rajoista ja raportointitavoista sekä tarkkailee hyväksytyjen ohje- ja johtosääntöjen toteutumista.

Kuortaneen seurakunnan kirkkoneuvoston toimintaa ja velvollisuuksia ohjaa 27.11.2023 hyväksytty seurakunnan hallintosääntö.

Kirkkoherralla ja talousjohtajalla on keskeinen asema seurakunnan sisäisessä valvonnassa. Kirkkoherran tehtävänä (KJ 8, § 13) on johtaa seurakunnan toimintaa. Kuortaneella kirkkoherra on kaikkien työntekijöiden esimies. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana hän valvoo kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa, sekä vastaa osaltaan päätösten toimeenpanosta. Talousjohtajalla on keskeinen asema seurakunnan taloudenhoidon, hautaus- ja kiinteistötoimen sisäisessä valvonnassa.

Tilivelvollisella viranhaltijalla ja työsopimussuhteisella työntekijällä on vastuu valvontatapojen muodostamisesta ja valvonnan jatkuvasta ylläpidosta toiminta-alueellaan.

Tilivelvollisella tarkoitetaan viranhaltijaa ja työsopimussuhteista työntekijää,

- joka päättää menoa tai tuloa koskevasta toimenpiteestä tai ottaa osaa sellaisen päätöksen tekemiseen

- joka hyväksyy maksettavaksi menon tai vastaanotettavaksi tulon
- jonka hallussa on seurakunnan rahavaroja tai muuta omaisuutta
- jonka tehtävänä on valvoa seurakunnan taloudellisia etuja, varojen hoitoa tai tilinpitoa.

Koko henkilökunta vastaa siitä, että toiminnassa ilmenevistä ongelmista, sopimusten rikkomisesta ja laittomuuksista ilmoitetaan asian vaatimalla tavalla. Työntekijöillä on vastuu omasta työstään sekä oikeus ja velvollisuus ilmoittaa esimiehelleen omaan työhönsä liittyvistä epäkohdista.

Luottamushenkilöt hoitavat sisäistä valvontaa ottamalla kantaa seurakunnan strategioihin ja tavoitteisiin, tarkkailemalla seurakunnan toimintoja, analysoimalla heille annettuja tietoja toiminnasta ja taloudesta sekä arvioimalla seurakunnan päätöksentekotapoja. Luottamushenkilöiden tehtävä on myös seurata, että kirkkoherra ja talouspäällikkö ovat tehtäviensä tasalla. Tämän työn luottamushenkilöt tekevät mm. hyväksyessään seurakunnan talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman, ottamalla kantaa toiminnan ja talouden raportteihin tilivuoden aikana sekä hyväksyessään toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen.

Seurakuntalaiset edistävät sisäistä valvontaa toimintaan osallistujina ja toiminnan tarkkailijoina. Seurakuntalaiset arvioivat toiminnan määrää, laatua ja toimintatapoja. Lisäksi julkisuusperiaate ja muutoksenhakuoikeus lisäävät seurakunnan sisäistä valvontaa pelkällä olemassaolollaan.

1.4. Henkilöstö

Seurakunnan palveluksessa oli 31.12.2023 yhteensä 12 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 9 ja osa-aikaisia 3, vakituisia 11 henkilöä ja määräaikaisia 1 henkilö. Palkattomalla virkavapaalla oli kaksi henkilöä, heille oli palkattuna sijainen.

Ammattiryhmä	Naiset	Miehet	Yhteensä
Seurakuntapapisto yht.	1	2	3
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyö yht.	2	1	3
Kirkkomuusikot yht.	1	0	1
Diakoniatyöntekijät yht.	0	1	1
Nuorisotyöntekijät yht.	1	0	1
Varhaiskasvatuksen työntekijät yht.	3	0	3
Kaikki yhteensä	8	4	12

Henkilöstön ikäjakauma:

35-39 vuotiaat 2 kpl
 50-54 vuotiaat 3 kpl
 55-59 vuotiaat 3 kpl
 60-64 vuotiaat 3 kpl
 70- 1 kpl
 keski-ikä 54,58 vuotta

Tilikauden palkat ja palkkiot

Tilikausi	2023	2022
Palkat ja palkkiot	351 877,07	352 740,78
Eläkekulut	68 383,39	71 773,55
Muut henkilösivukulut	11 259,36	8 881,36
Saadut henkilöstökorvaukset	-785,10	-294,15
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	1 162,46	-0,19
Aktivoidut palkat, eläke- ja henkilösivukulut	0,00	0,00
YHTEENSÄ	431 897,18	433 101,35
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	11 015,86	3 656,31
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	2 250,75	1 234,64
Työterveyshuolto	21 705,54	12 382,61
Työssä jaksaminen (työnohjauspalvelut + liikuntasetelit)		
YHTEENSÄ	34 972,15	17 273,56

Henkilöstökulujen osuus verotuloista, %

	2023	2022	2021	2020	2019
Henkilöstökulut/kirkollisvero + valtionrahoitus	47 %	52 %	50 %	46 %	51 %
Henkilöstökulut/kirkollisvero	51 %	58 %	55 %	50 %	55 %

Henkilöstökuluissa on laskua 0,3 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna ja talousarvio alittui 2 % henkilöstökulujen osalta. Palkkakulut laskivat edellisvuoteen 0,24 %, henkilösivukulut laskivat 1,25 % ja henkilöstökulujen oikaisuerässä muutosta oli 99 %.

Henkilöstölle järjestettiin tyhy-ilta syksyllä, ruokailun ja teatterin merkeissä. Vuonna 2023 työntekijäkokouksien pääpaino oli säännöllisyydessä ja tasavertaisuudessa. Vuoden 2023 aikana otettiin käyttöön kiertävä kahvinkeittovuoro, ja kaikille etukäteen jaettava kokouksen esityslista.

Työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa, sopimus on voimassa toistaiseksi.

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on voimassa. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2023: 97 päivää.

Vakinainen henkilöstö

Virkasuhteiset

Srk-pastori Jukka Anttila	01.07.2011 -
Talousjohtaja Sirpa Soukka	01.01.2022 -
Kanttori Marita Jokiaho	01.04.2005 -
Diakoni Lassi Nahkuri	08.11.2021 -
Nuorisotyönohjaaja Leena Saraste	14.02.1994 -
Kirkkoherra Vesa Rasta	01.01.2015 - virkavapaalla 1.4.2023-

Työsopimustoimet

Suntio Arja Katajisto	16.04.2016 -
Lastenohjaaja Eveliina Lamminpää	04.01.2010 -
Kiinteistönhoitaja/suntio Jukka Mäkipelto	01.04.2020 -
Vastaava lastenohjaaja/kanslisti Virve Männikkö	01.05.2014 - virkavapaalla 1.4.2023-31.12.2023
Lastenohjaaja Kaija Yli-Kaatiala	01.09.1992 -
Siivous, hautausmaan hoit. Natalia Micyra	01.10.2023-

Määräaikaiset ja muut

Vt kirkkoherra Lapinoja-Pitkänen Elina 17.04.2023 -

Lisäksi tuntipalkkaisena tarvittaessa töihin kutsuttavana siivoaja Natalia Micyra sekä kuukausipalkkaisena hautausmaan nuoret kausityöntekijät ja leirikeskus Torpan isäntä.

1.5. Jäsenmäärä

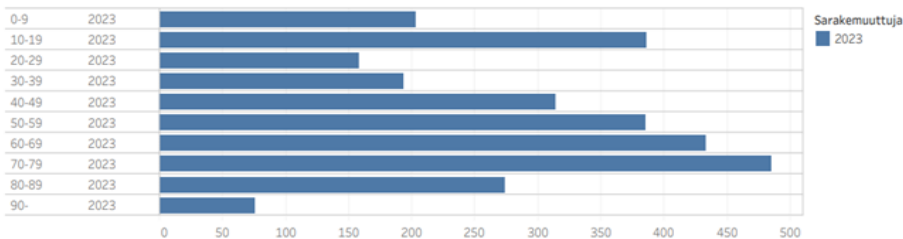
Kuortaneen seurakunnan läsnä oleva jäsenmäärä oli vuoden 2023 lopussa 2 905 (2022: 2 982, 2021: 3 063, 2020: 3 095) henkeä, laskua edelliseen vuoteen oli 77 henkeä. Seurakunnan jäseneksi liittyi kasteen kautta 11 (16) henkeä, mikä oli 41 vähemmän kuin kuoleman kautta poistuneita -52 (-70). Kirkkoon liittyi 9 (16) uutta henkilöä ja kirkosta erosi 21 (24) jäsentä.

Kuortaneen kunnan väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 3 295. Seurakunnan jäseniä on n. 86 %.

Valtakunnallisesti kirkon jäsenmäärän kehitys seuraili edellisvuosien tasoa. Kaikkiaan 55.354 (2022: 63.694, 2021: 55.848, 2020:48.125) suomalaista erosi kirkon jäsenyydestä, liittyneitä oli 21.047 (2022: 20.285, 2021:20.421, 2020: 18.124). Kirkkoon kuuluu 64 % (2022; 65 % 2021; 66,5 % 2020; 68,7 %) suomalaisista, laskua edelliseen vuoteen oli yhden prosenttiyksikön verran.

Jäsenten ikärakenne 2023

Graafi

Kuortane: Vuosi: 2023; Ikäryhmä: Näytettävä tieto: Jäsenmäärä
HUOM: Alle kuuden hengen luvut näkyvät nolliana, jolloin summat eivät välttämättä täsmää kokonaismääriin.

JÄSENET (tilastotiedot)

VUOSI	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Seurakunnan väkiluku (=läsnäoleva väestö)	3171	3129	3095	3063	2982	2905
Poissa oleva väestö	152	148	158	147	145	
Kastetut	17	20	17	16	16	11
Kuolleet	46	49	41	47	70	52
Kirkosta eronneet	23	22	19	17	24	21
Kirkkoon liittyneet	7	6	9	3	16	9
Srksta muuttaneet	139	103	112	116	115	125
Seurakuntaan muuttaneet	95	106	114	128	96	101

Kuortaneen seurakunta	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jäsenet	3171	3129	3095	3063	2982	2905
Tuloveroprosentti	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85	1,85
Kirkollisverotulot	704 t €	744,6 t €	752,2 t €	733,0 t €	750 t €	847,2 t €
Valtionrahoitus	71,7 t €	69,3 t €	69,0 t €	69,3 t €	69,9 t €	71,5 t €
Verotulo t+ valtionrahoitus / jäsen	245 €	260 €	265 €	261 €	251 €	316 €
Toimintatuotot	160,9 t €	73,9 t €	78,5 t €	131,6 t €	248 t €	367 t €
Toimintakulut	789,9 t €	748,7 t €	737,7 t €	774,6 t €	956,7 t €	1111,5 t €
Vuosikate	76 t €	69 t €	90 t €	86,8 t €	38,6 t €	101,8 t €
Poistot	64 t €	56,4 t €	53,5 t €	48,8 t €	49,9 t €	46,6 t €

1.6. Yhteistyötahot ja Kuortaneen seurakunta

Vuoden 2023 aikana, seurakunta on pyrkinyt elvyttämään yhteistyötä eri tahojen kanssa, sekä luomaan uusia verkostoja. Kuortaneen kunta ja Kuortaneen urheiluopisto ovat olleet tärkeimmät kumppanimme. Opiston leirit ja konfirmaatiot sekä nuorisotoiminta ovat yhdistäneet. Erityisen ansiokkaasti nuorisotyö on tehnyt yhteistyötä kunnan- ja koulutoimen kanssa, toteuttaen monia yhteisprojekteja ja hankkeita. Nuorisotilan toiminnassa seurakunnalla on vakaa paikkansa ja vuoronsa.

Kunnan kanssa on kartoitettu kirkkorannan kehittämistä ja valmisteltu maakunnallista Tammisunnuntain juhlaa. Vuoden aikana yhteistyö kunnan ja seurakunnan välillä on ollut helppoa ja vaivatonta. Urheiluopiston kanssa yhteistyö keskittyy yleensä kesään ja rippikoulukoulutoimintaan, mutta kirkkoherra kuuluu myös liikuntapapin ohjausryhmään.

Yhteistyötä Kuortaneen Vanhustenkodit ry:n ja yleisesti tehostetun palveluasumisen yksikköjen kanssa on ennen muuta ylläpitänyt diakoni yhdessä kanttorin kanssa.

Muita yhteistoimintoja on ollut mm. Klemetti seuran, Kuortanes seuran, Suomen Latu ry:n ja Lions Clubin kanssa. Pienellä paikkakunnalla verkostoituminen on ensiarvoista. Silti esim. päällekkäisyyksiltä ei ole täysin vältytty. Tässä pyrimme vuosi vuodelta kehittymään. Tiedottaminen ja yhteiset kokoontumiset yhteistyökumppaneiden kanssa on koettu tärkeiksi ja olemme saaneet selkeän viestin, että seurakunta on haluttu yhteistyökumppani.

Seurakuntien välillä oleva yhteistyö on tärkeä toiminnanmuoto. Vuoden 2023 aina Kuortaneen seurakunta osti talouspuolen osaamisen Lapuan tuomiokirkko seurakunnalta, sekä KIPAn laajan palvelun. Jatkossa seurakunnan talous on omissa käsissä, mutta muunlaiset yhteistyökuviot ovat välttämättömiä. Yhteiset tapahtumat, kuten vuotuinen ruskaretki, on koettu toimivaksi muodoksi toteuttaa seurakuntarajat rikkovaa yhteistyötä. Muuttavassa talous- ja henkilöstötilanteessa on tärkeää luoda katsetta naapuriseurakuntien puoleen ja miettiä yhteistyötä monesta näkökulmasta.

1.7. Talousarvion toteutuminen

1.7.1. Talousarviossa hyväksytyjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

Talouhallinnossa hoidetaan talous- ja henkilöstöpalvelut sekä kiinteistö ja hautaustoimen toimistopalvelut.

Talousarvio on sitova kirkkohallituksen antamien talouhallinnon ohjeiden mukaisella pääluokkatasolla. Sitovuustasona on toimintakate ilman sisäisiä eriä. Sisäiset erät eivät ole sitovia, eikä niitä ole ilmoitettu talousarviossa. Investointien osalta sitova taso on hankekohtainen.

KIRKKOHERRANVIRASTO JA KIRKONKIRJOJENPITO

Toiminta-ajatus ja resurssit

Kirkkoherranvirasto on seurakunnassa asioivien ihmisten palvelutila. Kirkkoherranvirasto huolehtii myös seurakunnan tiedottamisesta, kirjeenvaihdosta sekä arkiston ylläpidosta. Kirkkoherra johtaa kirkkoherranviraston toimintaa.

Kirkonkirjojen pito on siirtynyt vuonna 2020 Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterille, joka tuottaa väestörekisteripalveluja lakien ja asetusten mukaisesti.

Vuoden 2023 alussa vastaava lastenohjaaja toimi osa-aikaisesti (n.31 %) virastosihteerinä. Hänen jäätyään työvapaalle seurakuntaan palkattiin osa-aikainen virastosihteeriksi ensin 20% :lla ja myöhemmin 40%:lla. Kirkkoherranvirasto on ollut pääsääntöisesti avoinna asiointiin maanantaisin koko päivän ja tiistaisin puhelimitse.

Aluekeskusrekisterin työkäytäntöjen vakiinnuttaminen

Kaste-, vihki- ja kirkkoon liittymismakkeet, sekä kirkkolain muuttumisen myötä uutena tulleet hautauslomakkeet on skannattu aluekeskusrekisteriin.

Katrina varauskirja

Katrina on seurakunnan työntekijöiden käytössä oleva sähköinen kalenteri, jonne työntekijät voivat tehdä tila-, tapahtuma- ja henkilövarauksia. Varaukset on pyritty tekemään hyvissä ajoin ja kirkollisiin tulevien tapahtumien osalta

lehdistötiedotemerkintää on edellytetty varauksessa. Työntekijöitä on kehoitettu tehostamaan Katrinan käyttöä ja tarjottu koulutusta.

Tilastointi

Tapahtumien tilastointi tapahtuu suurimmaksi osaksi suoraan Katrina-varauskirjan välityksellä. Niistä, josta ei suoraan mene tilastointia, on ilmoitettu kirkon tilastointiin siihen kuuluvilla lomakkeilla.

TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINTO

Toiminta-ajatus

Seurakunnan taloussuunnitelman ja talousarvion laatiminen, kiinteistö- ja henkilöstöhallinto, virka- ja työehtosopimusasiat, henkilöstö- ja asiakaspalvelu sekä hautainhoitorahaston hoito kuuluvat talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviin. Lisäksi se tuottaa talousseurantaa ja raportointi a kirkkoneuvostolle. Tärkeimpänä tehtävänä on taloudellisten puitteiden luominen seurakunnan tehtävien toteuttamista varten.

Taloushallinto on vakiintunut Kirkon palvelukeskuksen hoidettavaksi. Seurakunnassa tehdään hajautetusti valmistelevia tehtäviä.

Taloustoimistoyhteistyö Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa.

2023 vuoden tavoitteiden toteutuminen

Taloushallintoa hoidettiin yhteistyössä Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan ja kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinnosta vastasi Lapuan Tuomiokirkkoseurakunnan talousjohtaja. Viroissa olevat vastaavat yhteisessä taloustoimistossa kirjanpidon ja palkanlaskennan rutiinitehtävistä sekä tilinpäätöksen laatimisesta. Talousjohtaja toimii esittelijänä kirkkoneuvostossa ja sihteerinä kirkkovaltuustossa.

Seurakunnalla ei ole tällä hetkellä sopimuskumppania työpaikkaruokailusta. Työterveyshuollon tuottaa Pihlajalinna Terveys Oy. Tietohallinnon palvelut hankitaan keskitetysti Kirkon keskusrahaston It-alueelta.

Tavoitteet vuodelle 2024

Laajentuneen yhteistyön toimintojen vakiinnuttaminen. Seurakunnan muutostilan ratkaiseminen ja vakauden palauttaminen työyhteisöön. Kahden henkilöstö rekryn toteuttaminen ja Kipan laajan palvelun irtisanominen. Isompina investointitavoitteina on kiinteistöjen remonttitarpeiden kartoitus ja ensimmäisten remonttien toteuttaminen. Leirikeskusten laiturin uusiminen ja rannan ruoppaus.

Työterveyshuolto hoidetaan sopimuksen mukaisesti palvelun tuottajan Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa Kuortaneen tai Alavuden terveysasemalla. Työkykyä ylläpitävä toiminta suunnitellaan vuosittain yhdessä työntekijöiden ja työterveyshuollon kanssa. Vuoden aikana toteutetaan päivän mittainen tyky-päivä, jonka sisältö rakentuu yhdessä työntekijöiden kanssa. Työntekijäkokoukset pidetään kerran kuukaudessa, minkä lisäksi työaloilla pidetään työkokouksia.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

Toiminta-ajatus ja resurssit

Tiedotus- ja viestintätoiminnan tehtävä on jakaa tietoa seurakunnan sanomasta ja toiminnasta viestinnän eri mahdollisuuksia käyttäen, kuunnella ja reagoida seurakunnasta nouseviin signaaleihin sekä tukea ja kannustaa seurakunnan työntekijöitä erityisesti verkkoviestinnässä.

Seurakunnan jäsenille on sopivin tavoin annettava riittävät tiedot yleistä mielenkiintoa herättävistä vireillä olevista seurakunnan asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä ja tehdyistä ratkaisuista. Kirkkoneuvoston tehtävänä on johtaa ja valvoa tätä seurakunnan tiedotustoimintaa. Viestintää on pyritty pikkujuljua kehittämään ja syksyllä 2023 seurakunta liittyi Instagramiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Tiedottaminen sisältää ulkoisen ja sisäisen viestinnän. Sisäisen viestinnän kanavia ovat erilaiset tiedotteet, sähköpostit, työntekijäkokoukset ja esimies-alaiskeskustelut. Sisäisenviestinnän selkeytys ja tehostus on ainainen haaste, tärkeää on varmistaa, että kaikki ymmärtävät mistä puhutaan. Asiallisen kielenkäytön edellytys.

Kirkolliset ilmoitukset on julkaistu Viiskunta-lehdessä, seurakunnan omilla netti- ja Facebook-sivuilla sekä hautausmaan ja kirkon ilmoitustauluilla. Laajemmista hallinnon päätöksistä on tiedotettu lehdistölle pöytäkirjoilla tai tiedotteilla. Facebook-sivuilla on jaettu myös muita tiedotteita ja uutisia.

Seurakuntaan muuttaneille uusille seurakuntalaisille on lähetetty tervetulokirje, jossa lyhyesti kerrotaan seurakunnan toiminnasta ja yhteystiedoista.

JUMALANPALVELUSELÄMÄ

Toiminta-ajatus

Vesatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä. (Ef. 5:19-20)

Resurssit

1. Kirkkoherra, seurakuntapastori 60 % ja kanttori
2. Vapaaehtoiset: kirkkokuoro, sopusointu, musiikkiryhmät sekä yksittäiset laulajat ja soittajat; ehtoollisavustajat, tekstien lukijat ym.
3. Toimitiloina kirkko, seurakuntatalo ja kappeli.

Kastekäskyn (Matt 28:18-20) perusteella kirkko ottaa kasteessa jäsenekseen lapsia ja aikuisia. Rippikoulun päätteeksi järjestetään konfirmaatio, missä tunnustaudutaan kirkon uskoon ja käydään Pyhällä Ehtoollisella. Kihlakumppanit vihitään kirkollisesti avioliittoon kirkkokäsikirjassa määrättyllä tavalla. Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelisluterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydetessä siunata.

Keskeiset painopistealueet suunnittelukaudella

- Arvostetaan mahdollisuutta olla mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa.
- Annetaan tilaa myös seurakuntalaisten toiveille ja näkemyksille
- Kehitetään Jumalanpalveluksia vanhaa kunnioittaen.

Tavoitteet talousarviovuodelle

- Vahvistaa seurakunnan jumalanpalvelustoimintaa
- Korostaa kirkollisten toimitusten jumalanpalvelusluonnetta
- Pidetään seurakunnan kotisivujen tiedotus ajan tasalla.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

Uutta jumalanpalvelustoiminnassa on ollut säännöllisten iltakirkkojen toteutukset, sekä päällekkäisten palvelusten rajoittaminen. Sunnuntaisin vietetään yksi jumalanpalvelus, johon kutsutaan kaikkia seurakuntalaisia mukaan. Vuonna 2023 sunnuntain jumalanpalveluksissa kävi keskimäärin 37,6 henkilöä/jp (laskennassa ei ole mukana konfirmaatioita eikä joulunaattoja), Jumalanpalveluksia nettiradion välityksellä kuunteli keskimäärin 30,1 henkilöä/jp. Iltakirkkojen kävijämäärän keskiarvo oli hieman matalampi vaihdellen 21 ja 41 välillä, mutta paikalla on ollut väkeä, joka harvemmin muuten tulee kirkkoon. Perhekirkkojen suosio on ollut kasvussa ja kirkkokansaa on saapunut paikalle keskiarvillisesti yli 90 henkeä. Perhekirkkojen kehittäminen on selvästi tärkeää ja tulevaisuudessa kiinteä osa seurakunnan jumalanpalvelustyötä. Rippikoululaisten messuryhmät osallistuivat messujen järjestämiseen 4 kertaa. Tuomas-messu järjestettiin alkuvuodesta. Pääsiäisen korvilla pidettiin pääsiäislaulukirkko, kansalaulukirkko syksyllä, sekä muita erityispyhiä.

Suurimpia yksittäisiä palveluksia ovat joulunaatto sekä oman seurakunnan konfirmaatio (opistonkin konfirmaatiot). Lisäksi pyhäinpäivä ja kiiristorstain iltamessu ovat suuria yksittäisiä. Musiikki ja kuorot myös toimivat ja vetävät kirkkoon. Kirkkokahvit avaavat hyviä keskusteluja ja lisäävät keskinäistä tuttavuutta.

KIRKKOMUSIIKKI

Kirkkomusiikin perustehtävä

Kirkkomusiikki on kristillisen seurakunnan rukousta ja ylistystä. Musiikki on sekä seurakuntaa yhdistävä että yksittäistä ihmistä syvältä koskettava voima, joka on läsnä lähes kaikessa seurakunnan toiminnassa. Musiikkityön keskeisin toiminnallinen tavoite on jumalanpalveluselämän ja pyhien toimitusten rakentaminen. Tärkeitä elementtejä ovat myös kuorotoiminta, musiikkikasvatus ja konsertit. Seurakunnan keskeinen yhteinen kokoontuminen tapahtuu yhteisessä jumalanpalveluksessa, missä kirkkomusiikki on keskeinen rukouksen ja ylistyksen ilmaisukeinona.

Musiikkitoiminnan tavoitteena on

- Välittää evankeliumia musiikin avulla.
- Tavoittaa eri ikäryhmiä vauvasta vaariin.
- Musiikki elävöittää ja rikastuttaa seurakunnan elämää. Se auttaa myös hiljentymään kristillisen sanoman äärelle.
- Musiikki läpäisee kaiken seurakunnallisen toiminnan. Musiikki on oleellinen osa jumalanpalveluksia ja perhejuhlia. Harrastustoimintaan kuuluvat kuorot. Kirkkovooteen kuuluu myös monenlaista konsertti- ja yhteislaulutoimintaa.

Resurssit

- Kanttorina Marita Jokiaho
- Musiikki- ja jumalanpalvelustyön vastuuryhmä
- Kanttorin vapaapäivien sijaisina ovat toimineet Kari Latvamäki ja Juuso Lundström
- Sopusointu-lauluryhmä, Kirkkokuoro, Korsukööri, Lehtimäen Mieskuoro, Canto-kuoro Liisa Viitasaaren johtamana sekä lisäksi eri solisteja mm. Anneli Aho, viulu

Kirkkokonsertit ja musiikkitalaisuudet 2023

- kirkkokuoro esiintyi jumalanpalveluksissa ja eri tilaisuuksissa samoin kuin Sopusointukin
- 6.1 joululaulukirkko, jossa virsien tilalla laulettiin tuttuja joululauluja
- 21.1 Jaana Pölläsen konsertti kirkossa
- 19.2 Pekka Simojoen konsertti yhteisvastuun hyväksi kirkossa
- 19.3 uutena ystävämessu kirkossa, Sopusointu lauluryhmä mukana laulamassa, virsien tilalla laulettiin viisikielisestä kirjasta
- 5.4 pääsiäisen kynttiläkirkko aamulla ja illalla pääsiäisvaelluksessa Sopusointu laulamassa kanttorin johdolla
- 16.4 uutena pääsiäislaulukirkko illalla, josta seurakuntalaiset piti kovasti, kun sai laulaa paljon tuttuja ja vähän tuntemattomiakin pääsiäisvirsiä
- 11.5 Onnelliset vaeltajat esiintyi illalla srk-talolla; runo- ja lauluillan muodossa
- 31.5 Lehtimäen mieskuoron sota-ajan laulujen konsertti srk-talolla, kuulijoita sali täynnä
- 25.5 Kuortaneen Ladun perinteinen kevätkirkko Kesäpesällä, jossa kanttori säesti laulut haitarilla
- 10.6 Canto- ryhmän konsertti kirkossa Liisa Viitasaaren johtamana
- 28.6 uutena kesäisten laulujen yhteislauluhetki srk-talolla
- 6.8 musiikki-ilta kirkossa Alajärven kirkkokuoro
- 26.8 lasten tapahtuma srk-talolla ja sen ympäristössä koko päivän; kanttori mukana monin tavoin järjestämässä tapahtumaa, pomppulinnoja ym.
- 28.8 hautausmaa DVD:n esitys srk-talolla; Heikki Vihman kertoma esitys kirkosta ja hautausmaasta, seurakuntalaisia tuli paljon kuuntelemaan
- 15.10 kansanlaulumessu kirkossa, jossa virsien tilalla laulettiin tuttuihin kansanlaulujen melodioihin tehtyjen Anna-Mari Kaskisen hengellisiä lauluja
- 31.10 vapaaehtoisten juhla srk-talolla, jossa stand up-koomikko Sampsa Simpanen esiintyi, kanttori mukana järjestelyissäkin
- 3.12 Israel-ystävien ilta srk-talolla, jossa kanttori säesti heidän omaa laulukirjaansa
- 16.12 kirkossa Jussien konsertti

- Jouluvaelluksessa mukana kirkossa soittamassa
- Lapsiperheiden joululauluilta kirkossa
- Kauneimmat joululaulut olotilassa ja kirkossa
- Ikätorilla laulettiin kesälauluja toukokuussa ja kauneimmat joululaulut joulukuussa, joka ryhmän kanssa ma-pe, lauluhetket olivat todella pidettyjä

Toimintaa ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi

- Kirkkokuoro toimii hyvin, uusiakin laulajia saatiin kuoroon
- Sopusointu lauluryhmä on toiminut hyvin, myös siihen saatiin uusia laulajia
- rippikoulua pidettiin torpalla, kaksi leiriä, joissa olin mukana opettamassa virsiä ja lauluja ja musiikkityön asioita
- Yhteistyö nuorisotyön, diakoniatyön ja nyt myös lapsityön kanssa on toimivaa. Tämä koskee myös paikkakunnalla toimivia kuoroja ja solisteja. Pienellä paikkakunnalla on välttämätöntä, että yhteistyö mm. Kansalaisopiston kuorojen kanssa on luontevaa.
- Urkujen korjausta varten on kerätty rahaa ja ensimmäinen korjausosa jo tehtiinkin
- jumalanpalveluksiin ja seuroihin voi jo taas kuorot ja solistitkin osallistua ja käytiin vanhainkodeissa Sopusointuryhmän kanssa vanhusten viikolla laulamassa
- Syntymäpäiväkäyntejä on kanttori tehnyt
- Yhteisvastuubingon pyöritystä on jatkanut kanttori diakonin kanssa srk-talolla, väkeä tuli hyvin pelaamaan
- Kanttori oli Kansanlähetyksen telttapäivillä kesällä ja säästi teltalla Sopusointu-lauluryhmää sekä myös virret uruilla
- Vanhemman väen kesäkirkko oli kirkossa; viulua oli soittamassa mukana myös Anneli Aho
- Luhurikan väen kanssa torpalla kanttori säästi laulut ja virret harmonikalla
- Srk-illoissa, Juha Vihriälän raamattuluennoilla kanttori oli säästämässä virret sekä Sopusointu lauluryhmä lauloi
- Kanttori osallistui myös ke-keittojen jakoon ja ruoan myyntiin
- Yhteisvastuulounas srk-talolla; kanttori jakoi diakonin kanssa seurakunnan nimellä varustettuja ilmapalloja ja karkkia lapsille, myytiin sukkia ja yhteisvastuutuotteita
- Vanhemman väen retki tehtiin Mänttä-Vilppulaan ja kanttori oli mukana toisena järjestäjänä diakonin kanssa
- Hartauksia ja lauluhetkiä kanttori piti vanhainkodeissa
- Diakoniatyötä on pidetty auki srk-talon yksiössä, väkeä käynyt runsaasti ja toiminta lähtenyt hyvin pyörimään, piispa kehuikin piispantarkastuksen yhteydessä 2022 toimintaa arvokkaaksi työksi ja kuinka näinkin pienessä seurakunnassa on otettu vähävaraiset ja ukrainalaiset hyvin huomioon diakoniatyönkin muodossa mistä he voivat hakea vaatteita ym. tavaroita ilman tai pienellä rahakorvauksella
- Ikätorilla, 5: tenä päivänä, kanttori oli laulattamassa kesälauluja ja joululauluja diakonin kanssa
- vanhemman väen, kehitysvammaisten ja työttömien ja taloudellista apua tarvitsevien joulujuhlissa kanttori oli säästämässä
- Olotilassa kanttori laulatti virsiä ja lauluja diakonin kanssa sekä laulettiin kauneimpia joululauluja
- Luhurikan hartauksia ja joululauluja kanttori kävi diakonin kanssa laulattamassa
- Palvelukodeissa kanttori kävi pääsiäisen aikana, jolloin jaettiin ehtoollisista ja laulettiin virsiä ja samalla tavalla oltiin jouluna eli ehtoollishartaudet kaikissa vanhainkodeissa ja kanttori laulatti joululauluja
- Diakonian- ja musiikkityön Facebookin ylläpitäminen ja tiedottaminen eri tilaisuuksista mitä diakoniassa ja musiikkityössä tapahtuu, on kanttorin toimesta pidetty ajan tasalla
- Musiikkityössä oli eri konserteissa ja tapahtumissa runsaasti väkeä, joka on positiivinen asia näin koronan jälkeen, että ihmiset löytävät tiensä jälleen seurakuntaan, jos jotain negatiivista on sanottava niin toki väki kuoroissa vanhenee ja nuoria ei innosta seurakunnan kuorot, joka on haaste tuleville vuosille, mutta näillä resursseilla toimitaan mitä nyt on ja katsotaan mitä tulevaisuus tuo tullessaan.
- Aina toki kehitettävääkin löytyy ja esim. jumalanpalvelusten kehittäminen monipuolisemmiksi ja elävöittäminen on eräs kohde, että myös nuoret ja keski-ikäisetkin haluaisivat tulla Jumalan sanan kuuloon ja laulamaan niin uusia kuin vanhojakin virsiä. Nyt on saatu erikoisjumalanpalveluksilla jo paremmin väkeä liikkeelle. Musiikkia tullaan eri tilaisuuksissa jatkossakin eri solisteilla ja kuoroilla lisäämään, jotka koronan takia piti silloin vähentää minimiin.

KIRKOLLISET TOIMITUKSET JA MUUT TILAISUUDET 2023

MUUT KIRKOLLISET TOIMITUKSET

Tähän kirjataan mm. kasteiden, konfirmaatioiden ja vihkimisten toimittamisesta aiheutuneet tulot ja menot etukäteisvalmisteluineen.

Toiminta-ajatus

Resurssit

- Kirkkoherra, seurakuntapastori 60 % ja kanttori.
- Toimitilat: kirkko, kappeli ja seurakuntatalo, kodit tai joku muu yhdessä sovittu tila

Tavoitteet

- Seurakunta on mukana toimituksiin osallistuvien uudessa elämänvaiheessa.
- Kirkollisiin toimituksiin osallistuvat saavat voimavaroja uuden elämänvaiheen tuomassa muutoksessa. Toimitusten jumalanpalvelusluonnetta vahvistetaan.
- Rohkaistaan ihmisiä kodin siunaamiseen
- kasteen merkitystä korostetaan

Toiminta

- Kasteet, avioliittoon vihkimiset, kodin siunaamiset ja muut kirkolliset toimitukset toimitetaan aina etukäteisvalmistelujen pohjalta asianosaisten kanssa.
- Vihkipareille annetaan vihkiraamattu ja kastekotiin kastekynttilä, kaste- ja kummitodistukset, sekä kastetun sisaruksille seurakunnan logolla varustetut suojelusenkeli heijastimet
- Pidetään seurakunnan kotisivujen tiedotus ajan tasalla.

Tavoitteiden sisältö

Toimituskeskustelut pyritään aina käymään henkilökohtaisesti, vain poikkeustilanteissa puhelimitse. Silloin tällöin kasteiden kohdalla käytännöstä on jouduttu joustamaan, jos kastettava perheineen asuu kauempana ja he tulevat isovanhempiin kastattamaan lapsen.

Vuoden 2023 aikana seurakunnassa vihittiin vain 6 paria, joista 5 on ulkopaikkakuntalaisia, mutta lähtöisin Kuortaneelta. Puolet vihkimisistä (3kpl) suoritti seurakunnan oma pappi ja loput keikkapapit tai parin sukulaiset. Kirkollisen vihkimisen mainostamista kannattaa seurakunnan vastaisuudessa kehittää, sillä alueella on paljon kihlapareja ja pitkään yhdessä olleita pariskuntia, jotka eivät ole halunneet vihille. Seurakuntamme vihkikäytäntöön liittyy aiemman tapaan vihkiharjoitukset sekä toimituskeskustelu.

Kesäkuussa seurakunnassa oli kaksi rippileiriä Torpalla. Mutta kokoaisuudessaan konfirmaatioita seurakunnassa järjestettiin yhteensä 11, joista kaksi oli oman seurakunnan rippileirien konfirmaatioita ja yhdeksän urheiluopiston konfirmaatioita. Urheiluopiston konfirmaatioista vastaa opiston liikuntapappi Helle-Lahti.

Kaste on sakramenttina tärkein toimitus. Kastettuja oli vuonna 2023 11 (2022 16) lasta. Aikuiskasteita tai pikemminkin nuorten kasteita oli kolme nämä rippikoulun ansiosta. Henkilökohtainen kastekeskustelu toimitettiin aina toimituksen yhteydessä. Toimitus suunniteltiin yhdessä perheen kanssa.

Kuten kasteessa myös konfirmaatioissa kohdataan nykyisin koko perhe. Jokaisen rippikoululaisen kotiin soitettiin ennen leiriä.

Hautaan siunaaminen

Toiminnalliset tavoitteet

- Surevat kokevat aidosta läsnäolosta ja evankeliumista kumpuavaa lohdutusta. Omaisia tuetaan heidän surussaan.

- Surevien omaisten sielunhoidollinen kohtaaminen, surevien tukeminen hautaustoimituksen suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä arvokkaasti toimitettu hautaan siunaaminen vainajalle.
- Toimituksiin valmistaudutaan keskustelemalla etukäteen omaisten kanssa. Omaisiin pidetään yhteyttä tarvittaessa useita kertoja.

Tavoitteiden arviointia

Omaiset kohdataan henkilökohtaisesti ja tarjotaan kotikäyntejä. Papit ovat pitäneet jokaisen kirkollisen toimituksen yhteydessä toimituskeskustelun. Tämä on suoritettu joka virastolla tai kotikäyntinä omaisten toiveiden mukaisesti. Lisäksi joissakin tapauksissa on myös tehty lisäkotikäyntejä tilanteen niin edellyttäessä tai omaisten muuten pyytäessä kohtaamista. Vuonna 2023 ei valitettavasti toteutunut sururyhmää.

Hautaan siunaamiset ovat ylivoimaisesti yleisin kirkollisten toimitusten muoto. Vuonna 2023 seurakunnassa siunattiin 52 seurakunnan jäsentä, ulkopaikkakuntalaisia 11 ja kirkkoon kuulumattomia 2

Hautaaminen

LAPSITYÖ

Toiminta-ajatus ja tavoitteet sekä käytössä olleet resurssit

Lapsityön toiminta perustuu Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn. Tarkoituksena on tukea perheiden omaa kasvatustyötä ja vahvistaa seurakuntayhteyttä antamalla heille mahdollisuuden osallistua seurakunnan eri toimintoihin. Teemme yhteistyötä myös muiden varhaiskasvatustyötä tekevien tahojen kanssa.

Päiväkerhoryhmät kokoontuvat kerran viikossa leikkimään, laulamaan, liikkumaan, askartelemaan ja hiljentymään Raamatun sanan äärelle. Päiväkerho on 4-5- vuotiaan lapsen oma paikka, jossa hän saa turvallisesti opetella ryhmässä olemista ilman vanhempiaan. Kerhossa painottuvat lapsesta välittäminen ja lapsuuden ilon kokemukset. Päiväkerho tukee kotien kristillistä kasvatusta ja rakentaa lapsen kokemusta seurakunnasta, jossa hän tulee kohdatuksi. Lasten kautta toivomme rohkaisevamme myös vanhempia osallistumaan jumalanpalveluselämään ja muuhun seurakunnan toimintaan.

Perhekerho on monimuotoinen lasten ja heidän läheistensä kohtaamispaikka. Vanhempi, isovanhempi tai hoitaja osallistuu kerhoon yhdessä lapsen kanssa. Perhekerho on lapsiperheille matalan kynnyksen seurakunta ja vertaisryhmä, joka tarjoaa vaihtelua arkisen aherruksen keskellä. Se sisältää yhteisen hartaushetken, laulua, leikkiä, askartelua ja yhdessä olemista samassa elämäntilanteessa olevien kanssa.

Pyhäkoulun tehtävänä on hoitaa lasta siinä yhteisössä, jonka jäseneksi hänet on kastettu. Pyhäkoulussa lapsi kasvaa oman ikäkautensa ja omien edellytystensä mukaisesti seurakunnan yhteyteen, sen jumalanpalveluselämään ja yhteiseen uskoon. Pyhäkoulun toiminta on suunnattu kolme-neljävuotiaista alkaen aina kouluikäisiin lapsiin.

Vastaavana lastenohjaajana on toiminut Virve Männikkö. Hänen työajastaan 68,63 % on lapsityölle ja loput 31,37 % viraston kansliaan ja tiedotukseen. Virven jäätyä virkavapaalle (13.2.-31.12.2023) vs. vastaavan lastenohjaajan tehtävään siirtyi Eveliina Lamminpää. Eveliinan työaika muuttui 89 %:sta 100 %:ksi. Kaija Yli-Kaatialan työaika muuttui 34,7 %:sta 44,7 %:ksi. Lastenohjaajat jatkoivat työntekoa kahdestaan. Näin ollen lapsityössä on ollut 1.3.2023 n. 1,45 työntekijää. Virven aikana oli 1,91 työntekijää.

Toimitilana on pääasiassa ollut seurakuntatalon kerhotila ja jokaisessa kerhossa on turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen kaksi ohjaajaa. Vastaava lastenohjaaja on myös pyhäkoulutyön vastaava. Muita pyhäkoulunopettajia ei vuoden aikana ollut. Perhekerhoryhmiä oli yksi viikossa ja sitä veti Eveliina.

Lapsityön vastuuryhmä

Eeva-Liisa Helle-Lahti puheenjohtaja, Eila Kuusisto kirkkovaltuuston edustaja, Virpi Ruismäki, Henna Kuusisto, Tiina Holm, Eveliina Lamminpää vs. vastaava lastenohjaaja Virven ollessa virkavapaalla (13.2.-31.12.2023) Kaija Yli-Kaatiala lastenohjaaja, Elina Lapinoja-Pitkänen vs. kirkkoherra. Vastuuryhmän kokouksia pidettiin vuoden aikana kaksi, joista toinen keväällä ja toinen syksyllä.

Vuoden 2023 toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarjoamme jokaiselle halukkaalle mahdollisuuden tulla kerran viikossa kerhoon, vaikka lapsi olisi kunnallisessa päivähoitossa.

Jokainen halukas pääsi kerhoon kerhokuljetusten ansiosta. Kevät- ja syyskaudella kuljetuksia hoiti Kuortaneen Taksi & Bussi Oy. Kuljetusyrittäjä laskutti seurakuntaa ja seurakunta puolestaan vanhempia. Kuljetettavia ryhmiä oli kevätkaudella 3 kpl ja syyskaudella 3 kpl. Päiväkerhot kokoontuivat tammikuun kolmannelta viikolta päättyen kevätkuuhlakirkkoon 28.5.2023. Viikko 9 oli talvilomaviikko, jolloin kerhot ovat tauolla. Kesäkuukausien jälkeen toiminta käynnistyi elo-syyskuun vaihteessa viikolla 35. Viikko 42 oli syyslomaviikko, jolloin kerhot ovat tauolla. Joulujuhlaa vietimme kauden viimeisellä toimintaviikolla kirkossa 15.12.2023.

Kevätkauden päättää perhekerho sunnuntaina 28.5.2023 iltakirkkona ja syyskauden päätöksenä lapsiperheiden joululauluilta kirkossa perjantaina 15.12.2023 illalla.

Molemmat tapahtumat saatiin toteutettua suunnitelmien mukaisesti. Kevätkirkkoon osallistui 117 henkilöä ja samalla siunattiin tulevat esikoululaiset koulutielle. Samassa perhekerhossa siunattiin seurakunnan uusi kastepuu käyttöön. Lapsiperheiden joululauluiltaan osallistui 65 henkilöä.

Alle kouluikäisten leiripäivä (päivät) kesäkuun alussa srk-talolla ja ympäristössä.

Leiripäivä jäi toteuttamatta kesällä 2023.

Perhekerho kokoontuu keskiviikkoisin syyskuun alkupuolelta toukokuun puoliväliin, joulun aikaan noin kuukauden tauko. Kerta kestää 2 tuntia.

Kevätkaudella perhekerho alkoi viikolla 3. Kevään aikana ehdimme kokoontua 17 kertaa. Viimeisellä kerralla kokoontuminen tapahtui Haapaniemen hiippakuntakartanossa. Kevätkauden aikana perhekerhossa kävi 8 aikuista ja 11 lasta. Syyskaudella kokoontumisia oli 13. Silloin kävijöitä oli 11 aikuista ja 16 lasta.

Kynttiläkirkot 5.4. ja 13.12.

Pääsiäisen kynttiläkirkko järjestettiin perinteisesti kirkossa kohderyhmänään lapsiperheet, päivähoitoväki ja eskarilaiset. Kevään kynttiläkirkkoon osallistui yhteensä 125 henkilöä. Joulunajan kynttiläkirkko järjestettiin srk-talolla, jonne tilattiin Kansan Raamattuseuran nukketatteriesitys "Sinä yönä paimenessa". Järjestimme seurakuntasaliin tilan esitykselle ja juhlasalin puolella olevat pöydät hyödynnettiin tarjoilun ajaksi. Joulunajan kynttiläkirkkoon osallistui 115 henkilöä.

Vauvakirkkohetki srk-talolla

Tämä tilaisuus on hakenut muotoaan ja syksyille oli päivä varattuna tälle tapahtumalle. Koska ilmoittautuneita tuli vain yhdestä perheestä päätimme siirtää tapahtumaa kastepuun riisumisen yhteyteen tammikuun 2024 alkuun. Se jatkuu käytäntönä jatkossakin. Vauvat huomioidaan kasteen sunnuntain (1. sunnuntai loppiaispäivästä) jumalanpalveluksen yhteydessä.

Kirkkomuskaritoiminta jatkuu

Kirkkomuskaria pidettiin 0-3-vuotiaille kevätkaudella normaalisti. Syksyn osalta syyskuun kerrat osoittivat sen, että on aika vaihtaa päivää tai kellonaikaa. Osallistujia oli niin vähän. Silloin syntyi ajatus Pikkuväen kerhosta, johon voi sisällyttää muskarin.

Kirjepyhäkoulukirjeiden lähettäminen jatkuu.

Vuoden aikana kirjepyhäkoulukirjeitä lähetettiin yhteensä 20 perheeseen, lapsia perheissä on yhteensä 38. Kirje postitettiin 10 kertaa vuodessa, eli kesä-elokuu oli yhdistetty samaan.

Kerhotilan pyhäkoulua ei järjestetty. Kukaan ei ilmoittautunut vetäjäksi.

Muuta vuoden aikana tapahtunutta

- 2.4.2023 Palmusunnuntain perhekerho, paikalla 72 henkilöä, verkossa 11 henkilöä.
- 24.8.2023 pidimme yhteiset synttärät kaikille 4-vuotta 2023 täyttävälle perheeseen srk-talolla. Juhlimaan saapui yhteensä 33 henkilöä.
- 26.8.2023 järjestimme perhetapahtuman srk-talolla ja sen pihapiirissä yhteistyössä diakonia- ja musiikkityön kanssa. Tapahtumassa oli kaksi pomppulinnaa, talutusratsastusta, sumopainia, askartelua, ongintaa, hattaraa

ja ruokailumahdollisuus. Tapahtuma oli onnistunut ja suunnitteilla myös elokuulle 2024. Väkimäärä oli 85 henkilöä.

- 30.8.2023 Kirkkomaa tutuksi- tapahtuma päivähoitoväelle ja lapsiperheille. Tämä oli täysin uusi tapahtuma ja sai paljon kiitosta. Väki liikkui pienryhmissä hautausmaalla kuvasuunnistaen. Väkimäärä oli 72 henkilöä.
- 1.10.2023 Mikkelinpäivän perhekirkko, paikalla 70 henkilöä ja verkossa 41.
- 6.10.2023 aloitettiin uusi kerhokokeilu Pikkuväen kerho, joka kokoontuu 2 kertaa kuukaudessa srk-talolla perjantai aamupäivisin kahden tunnin ajan. Kerhossa on pääosassa lasten luovuus ja muskari. Syksyllä kerho kokoontui kuusi kertaa ja jatkuu myös kevätkaudella 2024.
- Kerhoissa oli valokuvaukset viikolla 45. Kuvaukset suoritti Kuvaverkko.

VARHAIS- JA NUORISOTYÖ

Toiminta-ajatus

Varhaisnuorisotyön tavoite on jatkaa lapsityössä aloitettua kristillistä kasvatusta sekä tehdä toiminnan kautta seurakuntaelämä tutuksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- yhteistyö koulujen kanssa (hartaudet, kouluvierailut ja retket)
- leiriohjaajien koulutus
- kesäleirien järjestäminen yhdessä kunnan ja 4H:n kanssa
- lomien harrastepäivät

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

Varhaisnuorisotyössä on vastattu koulujen pyyntöihin.

- Kouluvierailut kirkkoon (Alvari 2 ja Ylijoen koulu), nuotiopartyt Leijona-kodalla eri luokkaryhmien kanssa, päivänavaukset saivat jatkoa, koulujen kevätkirkko
- Alvarin koulun yhteisöpäivä oli menestys

Yhteistyö kunnan nuorisotyöntekijän, liikuntasihteerin, kuraattorin ja koulunuorisotyöntekijän kanssa on ollut erittäin hyvää:

- Loma-ajoilla oli retkiä lähialueille ja ohjelmaa Ilkka-areenalla ja kirjastossa
- Tulevien seiskojen ilta sekä tapahtumia 5 luokkalaisille ja Ylijoen 5-6 luokkalaisille
- Torpalla oltiin pienluokkalaisten kanssa sekä 4 luokan kanssa

Missä onnistuttiin/Missä tarvitaan kehittämistä

- Koulutyöstä on saatu hyvää palautetta ja sitä on hyvä kehittää jatkossakin. Varsinkin kriisitilanteissa luonteva ja pitkä yhteistyö kantaa hedelmää.
- Koulut ovat todenneet matalan kynnyksen seurakuntaan ja ehdottavat myös itse yhteistyömuotoja.
- Pienluokkien kanssa on lisätty yhteistyötä
- Leiri houkutteli kertomusvuonna tarpeeksi ja saatiin toteutettua nyt 2 yön mittaisena
- Jäädiscojen puffeteilla on saatu kerättyä rahaa kummikohteen hyväksi

PARTIO

Toiminta-ajatus

Partiotoiminnan järjestäminen yli 6-vuotiaille. Partio on avoin kaikille ja partiolippukunnista löytyy ihmisiä 6-vuotiaista eläkeikäisiin.

Pää tavoitteet 2023

- retkitoiminnan ylläpitäminen
- lippukunnan yhteisten iltojen järjestäminen
- ohjaajien koulutus
- kaikkien ryhmien jatkuminen

Keskeiset numerotiedot

Toimintavuonna 2023 on toiminut viikoittain

- yksi sudenpentulauma (6-8v.)
- yksi seikkailijajoukkue (9-10v.)
- yksi tarpojavartio (11-13v.)
- yksi koulutusryhmää (14-17v.)
- Lisäksi toiminnassa on mukana vaeltajia (18-22v.) ja aikuisia (yli 22v.), yhteensä 35 partiolaista.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

- Koulutusryhmä teki yöretken
- Yhteinen aloitusilta veti uusia sudenpentuja mukaan
- Vapaaehtoisia on ollut riittävästi

Missä onnistuttiin/Missä tarvitaan kehittämistä?

- Ryhmiin osallistuminen on ollut aktiivista
- Mukana olevat nuoret johtajat kantavat vastuunsa erittäin hyvin. Aikuiset johtajat sudenpennuille on tärkeää
- "Kilpailu" harrastustoimintaan osallistujista on kova, partioryhmiin mahtuisi enemmänkin harrastajia

NUORISOTYÖ

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö tarjoaa yli 13-vuotiaille nuorille mahdollisuuksia vaihtoehtoiseen toimintaan kristillisessä hengessä. Tavoite on kristittyinä kasvamisen ja seurakunnan kokemisen kodikseen.

Toiminnalliset tavoitteet 2023

- yhteistyö koulujen kanssa (päivänavaukset, kouluvierailut, jumalanpalvelukset, teemapäivät, ryhmäytykset)
- isokoulutus
- yhteistyö kunnan kanssa: nuorisokahvila ym.
- sosiaalisen median ja wa:n hyödyntäminen yhteydenpidossa nuoriin
- verkostoituminen kunnan järjestöihin ja muihin toimijoihin
- Loma-aikojen tapahtumat
- Pääsiäis- ja jouluvaellusten toteutus yhdessä aikuisten vapaaehtoisten kanssa
- diakoniaan keskittyvä toimintaryhmä

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi:

- Kouluyhteistyö toimii
- Päivänavaukset ovat saaneet jatkoa yhteiskoululla
- 7. luokkien ryhmäytykset järjestettiin Rinkirannassa, lisäksi järjestettiin yhteiskoulun luontopäivä Kaatialassa
- Yhteiskoulun ja lukion kanssa kokoonnuttiin kirkkoon syksyllä ja koululle joulujuhlaan
- diakoniaryhmä on kokoontunut joka toinen tiistai ja mukana on ollut 8-15 nuorta/kerta
- Isokoulutusryhmät koolla keväällä ja uusi syksyllä
- Loma-aikoina tehtiin reissuja Tampereelle ja Helsinkiin, lähtijöitä oli runsaasti

Muuta:

- Työntekijä toimii Nokiposti-kuntalaislehden yhdyshenkilönä seurakunnan puolesta
- Nuorisotyönohjaaja on mukana sosiaalisessa mediassa.
- Nuorisotyönohjaaja lukuisiin hiippakunnan teams-kokouksiin ja hiippakunnan koulutuksiin
- Pääsiäisvaellus toteutui nuorten ja aikuisten kanssa yhteistyönä keskustan alueella, mukaan tuli yli 120 kulkijaa
- Jouluvaellus toteutui kahtena iltana, mukana vaeltamassa yli 100
- Torpalla pidettiin lauluilta elokuussa
- Tuomasmessussa ja muissa messuissa avustaminen

Missä onnistuttiin/Missä tarvitaan kehittämistä?

- Yhteistyön kautta työntekijät tulevat tutuksi nuorille kouluissa.
- Diakoniaryhmä toimii ja on luonteva osa rippikouluikäisten toimintaa

RIPPIKOULUTYÖ**Toiminta-ajatus**

Rippikoulu on osa eliniän kestävästä kasteopetuksesta. Tavoitteena on, että rippikoululainen vahvistuu siinä uskossa Kolmiyhteiseen Jumalaan, johon nuori on pyhässä kasteessa otettu, kasvaa huolehtimaan lähimmäisistä ja elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä.

Tavoitteen toteutuminen:

- Vuonna 2023 rippikouluun ilmoittautuminen toteutettiin kirkossa messun yhteydessä, samoin vuoden 24 ilmoittautuminen
- Messuryhmät toteutettiin keväällä ja niiden yhteydessä oli ehtoollisopetus
- Perheisiin pidettiin yhteyttä soittoringin avulla
- Ennakkotunnit pidettiin toukokuussa ja leirit kesäkuussa, konfirmaatiot heinäkuussa
- Opettajina toimivat työntekijät Pitkänen, Saraste, Nahkuri ja Jokiaho.
- isosia 5-7/leiri
- Leireillä vietettiin iltakirkossa ehtoollista

Leirien jälkeinen palaute leiriläisiltä ja isoilta:**Onnistuimme.../ Tämä toimi**

- Riparilaiset kokivat uskonelämänsä saaneen vahvistusta ja rukouselämänsä tukea, isoset osaavia, oppitunnit vaihtelevia ja mukavia, ruokahuolto, taalerikisa, hyvä yhteishenki, oli paljon tekemistä ja mukavaa, mukava leiri ja onnistunut leiriohjelmasuunnittelu, yhteiset vapaahetket, pelit ja leikit. Ehtoollishetki oli onnistunut ja leirihenkeä kohottava
- Konfirmaatiot onnistuivat ilman rajoituksia
- Vierailuilta saatiin toteuttaa
- Yövalvoja oli erittäin onnistunut kokemus

Tämä ei toiminut.../ Kehitettävää

- Soittoringissä puutteita: kaikki eivät saaneet soitettua listaansa
- Yövalvonta jatkossa aina
- Torppa tilana kaipaa uudistusta: majoitustilat aiheuttivat harmeja terveydelle, ranta kaipaa ehostusta

Yhteydet vanhempiin/huoltajiin ja kummeihin sekä kouluihin

- koululla infotilaisuudet syyskuussa
- Koteihin soitot ja tapaaminen ilmoittautumisen yhteydessä
- Kummi mukana konfirmaatiossa

DIAKONIATYÖ

Diakoniatyön Vastuuryhmä on kokoontunut neljä kertaa.

Toiminta-ajatus

Diakoniatyön perustehtävä on auttaa niitä, joiden hätä on suurin. Lisäksi diakonian tehtävänä on välittää evankeliumin toivoa ja lähimmäisenrakkautta. Tehtävä toteutuu henkisenä ja hengellisenä tukena sekä aineellisenä apuna niillä persoonallisilla ja ajallisilla resursseilla, jotka meille on annettu.

Tavoite:

- Kotikäyntityössä huomioidaan erityisesti yksinasuvia, iäkkäitä ihmisiä ja muutoksia heidän elämäntilanteessaan.
- Päiväpiiritoiminnan avulla tarjotaan eri kylien ihmisille mahdollisuus vuorovaikutukseen ja osallisuuteen.
- Mahdollistetaan ikäihmisten osallistuminen yhteisiin juhliin ja retkiin.
- Toiminnalla tarjotaan seurakuntalaisille väylä auttaa oman paikkakunnan avuntarvitsijoita.
- Laitosvierailujen ja hartaushetkien avulla huolehditaan ikäihmisten hengellisistä ja henkisistä tarpeista.
- Järjestetään vuosittain koulutusta/virkistystä vapaaehtoistyössä oleville sekä tarjotaan osallistumismahdollisuuksia uusille vapaaehtoisille.
- Alueellisena leiri- ja virkistystoiminnan avulla mahdollistetaan aisti- ja kehitysvammaisten ja mielenterveysväen osallistuminen seurakunnan toimintaan.
- Työtä tehdään yhteistyössä paikkakunnan viranomaisten ja järjestöjen kanssa.
- Diakoniatöiden toiminnan kehittäminen muun muassa tekemällä se tunnetuksi seurakuntalaisten keskuudessa.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi (Suluissa vuoden 2021 luvut)**Vanhustyö, eläkeläiset****Yksilökohtainen työ:****Koti – ja laitospöyntit:**

Kulunut vuosi oli kokonaisuudessaan ensimmäinen koko vuosi kun uskalsimme toimia koronavuosien jälkeen täysin normaalisti.

Diakoniatyöntekijällä on ollut yhteensä 790 (504) asiakaskontaktia kotona, vastaanotolla, muualla tai puhelimen välityksellä. Kotikäyntejä on tehty 50 (71)

Diakoniatöiden viranhaltijan laitospöyntejä oli 20(23), jossa mukana hartauskäyntejä ja kotiehtoollisia palvelukodeissa. Palvelukodeissa järjestettiin kesäkuussa juuri ennen juhannusta ja joulukuussa juuri ennen joulua ehtoollishartaudet.

Ryhmäkohtainen toiminta:

- Päiväpiiritoiminta

Päiväpiirejä on pidetty 28 (21) kertaa. Piirejä toimii neljä, joista Kirkonkylän piiri kokoontui 7 kertaa, Lentilän 5, Ruonan piiri 7, Leppälän piiri kokoontui 7, Hynnälän-Rantalan 2 kertaa. Päiväpiirit kokoontuvat kylien yhteisissä kokoontumistiloissa esimerkiksi kouluilla, hirvikämpällä/metsästysmajalla sekä yhteisten tilojen puuttuessa kokoontumispaikka on löytynyt kodeista. Tavoitteena on päiväpiiritoiminnan jatkumisen mahdollistaminen kaikkien kylien asukkaille jatkossakin. Diakoniatöiden toimikuntien jäsenet ovat avainasemassa tässä toiminnassa. Päiväpiirit ovat sosiaalisia kohtaamispaikkoja sivukylillä ja lisäävät yhteisöllisyyttä sekä ehkäisevät yksinasuvien yksinäisyyttä. Koska osallistujat ovat pääosin riskiryhmään ikänsä puolesta kuuluvia, oli kokoontumisia vähemmän kuin normaalisti ja osallistujakin kerralla vähemmän koolla.

- Keskiviikkokeitto:

Eläkeläisille ja työttömille suunnattuja ruokailupäiviä oli 12(12) kertaa ja kävijöitä keskimäärin 48(30) – 76(62) /kerta. Ruokailun hinta nostettiin neljästä eurosta viiteen euroon. Keskiviikkokeitto on tärkeä kohtaamispaikka niin nuoremmalle kuin vanhemmalle eläkeläiselle. Se mahdollistaa myös terveellisen mutta halvan aterian monelle pienituloiselle henkilölle. Toiminta on aktivoinut uusia, yhteisvastuullisia vapaaehtoisia apuvoimaksi keittiölle. Perhekerholaiset ovat myös osallistuneet aktiivisesti ruokailuun.

- Retket ja leiripäivät:

Kesäkuussa järjestettiin Luhurikan leiripäivä Torpalla johon osallistui 16 henkeä ja elokuun lopussa järjestettiin vanhemman väen retki Haapamäen Veturipuistoon ja Mänttä-Vilppulaan. Retkelle osallistui 32(31) henkeä.

Juhlat, kirkkopyhät ja –konsertit:

70- ja 75-vuotiaiden juhla järjestettiin syyskuussa ja siihen osallistui yhteensä 23(35) henkeä, Yhteisvastuulounas järjestettiin sekä helmikuussa että lokakuussa. Lounaat keräsivät yhteensä 139 ruokailijaa. Pekka Simojoki konsertoi yhteisvastuukeräyksen hyväksi ja sai 148 kuulijaa. Lokakuun lopussa järjestetty stand up koomikko Sampsa Simpanen keräsi iltajuhlaan 92 osallistujaa. Työttömien ja vähävaraisten perheiden jouluruokailu järjestettiin tavalliseen tapaan. Juhlaan osallistui 32 henkeä. Juhlassa jaettiin kasseja joulukasseja ja avustuksia Jouluruokakasseja juhlassa jaettiin yhteensä 32(33) Toimintakeskukselle järjestetyssä joulujuhlassa oli 20(31). Lähiseurakuntien yhteinen mielenterveyskuntoutujien leiripäivä järjestettiin srk-talossa kesäkuussa. Siihen osallistui yhteensä 31 henkilöä.

Viittomakielisten lähetyspiirin kokoontumisissa sekä helmikuussa, että marraskuussa Kuortaneen seurakuntatalolla oli yhteensä 43 henkilöä. Tämän lisäksi lähetyspiiri toimi neljässä eri lähiseurakunnassa.

Diakonia- ja musiikkityö osallistui Kuornassa sijaitsevan olotilan tilaisuuksiin yhteensä neljä kertaa. Keskimäärin seurakunnan tilaisuuksissa kävi 12 osallistujaa

Yhteistyö lähialueiden diakoniatyön kanssa on tavoitettavaa. Kaksi kertaa olemme kokoontuneet yhteiseen palaveriimme. Toinen pidettiin Kuortaneella ja toinen Alavudella.

Diakoniatori aloitti ensimmäisen kokonaisen vuotensa. Diakoniatori sijaitsee yksiössä srk-talon yhteydessä. Diakoniatorin kautta on tarkoitus jakaa käytettyjä vaatteita ja muita tarvikkeita niitä tarvitseville. Niistä saa myös maksaa vapaaehtoisen hinnan diakoniatyölle. Tiloissa on myös yhteisvastuutuotteiden myyntiä ja pika-arpajaiset. Diakoniatori keräsi toimintakertomus vuonna yhteensä 95 kävijää ollessaan auki 15 kertaa.

Erityisryhmät

Oman seurakunnan osalta tapahtumien aktiivisia osallistujia olivat kuurot, mielenterveysväki ja kehitysvammaiset. Yhteistyötä tehtiin sujuvasti toimintakeskuksen ja mielenterveysväen päivätoiminnan kanssa sekä Ikätorin ohjaajien kanssa.

Sururyhmä ei kokoontunut syksyllä vähäisen ilmoittautumisen vuoksi.

Diakoniatyöntekijä oli mukana myös kahdella rippikoululla pitämässä rippikoulutunteja.

Yhteisvastuukeräys

Yhteisvastuukeräyksen alustava tulos oli 2388,60 (3379,31 €) joka muodostui kolehdeista, lippaaseen kerätystä tuotosta, lahjoituksista valtakunnallisille tileille ja tapahtumatuotosta. Nuorten diakoniar ryhmä järjesti keväällä lipaskeräyksen. Tulos oli suurimmaksi osaksi pankkisiirtojen kautta saatua tuottoa. Seurakunta sai 20 % keräyksen tuotosta, joka oli 477,72 (675,86) Tapahtumina järjestimme Pekka Simojoen konsertin ja kaksi yhteisvastuulounasta. Edellisvuonna aloitettu yhteisvastuubingo vakiinnutti paikkansa.

Nuorten toiminnallinen ryhmä

Diakoniatyö ja nuorisotyö yhdessä pitivät nuorten toiminnallista ryhmää. Ryhmä on kokoontunut kaikkiaan 3 kertaa. Nuoret ovat muun muassa leiponeet sämpylöitä ja pitsaa vietäväksi lähellä oleviin pienkoteihin, sekä keränneet yhteisvastuukeräystä ja vieneet yv-tilisiirtolomakkeita postilaatikoihin, Vetäjinä toimivat nuorisotyöntekijä Leena Saraste ja diakoniatyöntekijä Lassi Nahkuri.

Vapaaehtoistyö

Diakoniakylätoimikuntien toiminnasta on oma toimintakertomus.

Tulevina vuosina vapaaehtoistyöntekijöiden rekrytoiminen ja kouluttaminen erilaisiin diakoniatyöhön kuin myös muihin seurakunnan työmuotoihin on entistä tärkeämpää. Unohtamatta myös heidän kannustamistaan ja kiittämistään tehdystä työstä.

Palveleva Puhelin

Kuortanelaiset ovat osallistuneet vapaaehtoisina Palvelevan Puhelimen toimintaan Seinäjoella. Toimintakertomus vuonna yksi vapaaehtoinen oli säännöllisesti mukana Palvelevan Puhelimen toiminnassa.

Diakonian taloudellisten tavoitteiden arviointi (suluissa vuoden 2022 lukuja)

Taloudellista apua on annettu diakonian määrärahoista osto-osoituksina ruokaostoihin. 10000 (7000) euron suuruisesta avustummäärärahasta jaettiin yhteensä 209/8084,51 (159/7002,23 €) avustusta, joista joulumuistamisiin käytettiin varoja 1810 (1780) edestä. Jouluavustuksia annettiin 35 (39) kotitalouteen.

Diakonian erillisrahastosta on avustettu viranhaltijapäätöksin 24 (24) avustusta yht. 2133,18 (2602,49 €)

Eu-elintarvikejako loppui jo vuonna 2022, ja sen jälkeen alkoi Kirkkohallituksessa projekti Eu-maksukorttien jakamiseksi seurakuntiin. Joulukuun alussa tuli ensimmäinen maksukorttiera jaettavaksi seurakuntaan. Toimintakertomusvuonna niitä ehdittiin jakaa 12 kappaletta.

Viranhaltijana diakoniatyössä toimi diakoni Lassi Nahkuri.

Etsivä työ taloudellista apua tarvitsevien löytämiseksi on painopistealueena tulevina vuosina. Samoin tärkeää on entistä tiiviimpi yhteistyö perusturvan ja terveydenhuollon sekä kunnan työntekijöiden kanssa.

MUUT SEURAKUNTATILAISUUDET

Toiminta-ajatus

Muut seurakuntatilaisuudet -tehtäväalueen piiriin kuuluu kirkkohallituksen ohjeen mukaan mm. muu julkinen toiminta, mikä ei ole jumalanpalvelustoimintaa: mm. kinkerit, evankeliointi, tempaukset, hartaushetket, raamatunopetustilaisuudet, seurakuntatilat, alueelliset ja valtakunnalliset tilaisuudet sekä muut julkiset tilaisuudet.

Resurssit

Seurakunnan työntekijät, vapaaehtoistyöntekijät ja eri herätysliikkeiden työntekijät. Seurakunnan ja kunnan toimintatilat

Tavoite

Kristityn identiteetin vahvistaminen, sekä monipuolisen toiminnan toteuttaminen.

Toiminta

- Kinkereitä pidetään eri kyläkunnilla.
- Hartaushetket laitoksissa
- Hartaushetkiä erilaisten piirien ja ryhmien tilaisuuksissa kutsusta.
- Seurakuntaillat kylillä.
- Seuratoiminta yhdessä herätysliikkeiden kanssa (Kansanlähetys, Evankeliumiyhdistys, Herättäjäyhdistys)
- Raamattuopetusillat.
- Raamattupiirit ja rukouspiiri vapaaehtoisten voimin.
- Kodeissa pyynnöistä pidettävät merkkijuhlat ja seurakuntatilat.

Arviointi

Vuoden 2023 aikana järjestettiin muutamat kinkerit, ja tätä kinkeriperinnettä olisi hyvä pyrkiä tulevinakin vuosinakin ylläpitämään. Raamattuopetusta pitivät niin Sley kuin Kansan Lähetyskin. Lisäksi seurakunnassa pidettiin Siionin virsi seurakuntatilat, sekä *Parikanniemisäätien* seurakuntatilat. Näiden lisäksi oli yksi kuoroverailu, hartaushetkiä, synttärikäyntejä, sekä eri-ikäkausiensa juhla. Toukokuun lopulla pidimme 4h:n ja Kuortaneen Ladun kanssa yhteistyössä kesäillan kirkon Kesäpesällä. Tilaisuus oli menestys ja paikalla oli reilut 80henkeä. Vastaavia tapahtumia kannattaa toteuttaa myös ensi kesänä.

Kuten aikaisempinakin vuosina, koronan jäljiltä seurakunnassa on pyrittävä kehittämään ja monipuolistamaan seurakuntatilaisuuksien tarjontaa monipuolistettava.

AIKUISTYÖ

Toiminta-ajatus

Aikuistyön alle kuuluvat säännöllisesti kokoontuvat, aikuisille tarkoitetut pienryhmä toiminta. Aikuistyötä ovat mm. raamattu-, rukous-, keskustelupiirit, retkitoiminta, leirit ja harrastekerhot. Myös kokoavat tapahtumat, läsnäolo Kuhinoilla, kirpputorit ja tavoitavissa kohteissa läsnäolo kuuluvat aikuistyöhön. Yhteistyön merkitys järjestöjen ja urheiluopiston kanssa olisi paremmin huomioitava.

Tavoitteet

Aikuistyön toiminnan tavoitteena on kohdata työikäisiä seurakuntalaisia sekä luoda toimintaa, johon aikuinen seurakuntalainen voi osallistua tai halutessaan toteuttaa yhteistä pappetta palvelutehtävissä. Erilaiset toiminnalliset tapahtumat voisivat tuoda uusia työikäisiä mukaan.

Nykyiset resurssit

- Toimivat tilat, vapaaehtoinen ja palkattu työvoima
- Vapaaehtoisille annetaan tarvittavaa koulutusta ja kutsutaan tarvittaessa seurakunnan työyhteisön kokouksiin ja lähetetään yhteistyötahojen järjestämiin tilaisuuksiin ja neuvotteluihin saamaan valmiuksia tehtävässä toimimiseen.
- Aikuistyössä seurakunnan yhteistyökumppaneina toimivat eri herätysliikkeet (SEKL, SLEY, ELY Herättäjä-yhdistys, SANSA). Myös urheiluopisto on tärkeä yhteistyökumppani. Samoin reserviläiset ja muut järjestöt paikkakunnallamme.
  - Keskeisessä asemassa ovat vapaaehtoiset työntekijät.

Painopistealueet

Aikuinen voi kokea seurakuntayhteyttä osallistujana tai palvella lahjojensa mukaisissa tehtävissä. Hengellisessä toiminnassa pyritään toteuttamaan apostoli Paavalin ajatusta: "Jokaisella on jotakin annettavaa!". Pienryhmäohjaajia tarvitaan tulevaisuudessa lisää mikäli toimintataso halutaan säilyttää.

Toimintamuodot

Raamattu- ja rukouspiirit, seuratoiminta, kinkerit, uskon kysymyksiä käsittelevät luento- ja keskusteluillat, sielunhoitopalvelu, kohderyhmille suunnatut kirkkopyhät, retket. Toiminta on pikkuhiljaa koronan jäljiltä taas käynnistynyt, mutta vaatii kehittämistä.

Toiminta

- Nuoret aikuiset: perhekerho ja perhekirkot ja perhetapahtumat;
- Vanhemmat ikäpolvet: seurakunta-, päivä- ja raamattupiirit, rukouspiiri;
- Tavoittava toiminta ja läsnäolo Kuortaneen muiden toimijoiden tapahtumissa;
- Ajankohtaiset retket:
- Luontokirkko;
- Raamattu-rukouspiiri on toiminut noin 2 kertaa kuukaudessa vapaaehtoisen vetäjän johdolla.
- uuden virsikirjan opetukseen liittyvät illat;
- toiminnallisuuden ja liikunnallisuuden esilletuominen tapahtumissa.

Arviointia

Aikuistyön tilaisuudet ovat vuoden 2023 aika jääneet vähäisiksi. Osiltaan aikuistyö on tehnyt yhteistyötä muiden työalojen kanssa, mutta haasteena on kehittää omaa toimintaa. Toinen haaste on resurssien puute. Aikuistyö on ollut viime vuosina osa kirkkoherran työnkuvaa ja näin jäänyt kaikkien muiden töiden jalkoihin. Tulevaisuudessa kanttaa pohtia onko järkeä pitää aikuistyötä kirkkoherralla vai kenties siirtää sen päävastuu toiselle työntekijälle.

PERHENEUVONTA

Toiminta-ajatus/perustehtävä

Perheasiain neuvottelukeskukseen perustehtävänä on auttaa kristilliseltä pohjalta toimien keskusteluavun ja terapian keinoin aikuisväestöön kuuluvia henkilöitä lähi- ja ihmissuhteiden ongelmassa ja elämän kriisitilanteissa sekä antaa työnohjausta ja koulutusta perheiden kanssa tekemisiin joutuvien ammattiryhmien työntekijöille.

Päätavoitteet/painopistealueet:

- **Pidetään laadukas vastaanottotyö keskiössä.**

Panostetaan asiakastyöhön ja sen tukeen ja vastataan näin parien ja perheitten avun ja keskustelutuen tarpeeseen. Tavoitteena jonotusajan pitäminen alle kuukaudessa ja asiakasmäärän yli 800 asiakkaassa/v. Kerätään määrätietoisesti palautetta työn laadukkuuden ja tavoittavuuden varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Varmistetaan henkilöstölle riittävä työnohjaustuki ja pääsy täydentäviin koulutuksiin.

- **Toimitaan maakunnan lapsiperhepalveluita kehittävässä verkostoissa.** Maakunnallinen sivistys-, sosiaali- ja terveysalan yhteinen kehittäminen on meneillään. Lapsiperhepalveluiden muutosohjelma tavoittelee Lapsi- ja perheystävällistä Suomea vuoteen 2023. Toimitaan muotoutuvien perhekeskusten hyväksi seurakuntien rinnalla. Toimintaan MARAK-hankkeessa sekä kartoitetaan maakunnan mallia Perheasiain sovitteluun muiden toimijoiden kanssa.

- **Kehitetään tukimuotoja parisuhteen vahvistamiseen.**

Nostetaan esiin parisuhdenäkökuilma esim. somessa ja toteutetaan parisuhteen tuen kurssimuotoja mm. Tunnekeskeistä parisuhdekurssia. Toimitaan EP:n omaishoitajien Meidän erityinen perhe-hankkeessa vanhempien parisuhdetta tukien. Tuetaan seurakuntien perhelähtöistä otetta ja parisuhdetyötä vierailuin, koulutuksin, ryhmäohjauksin ja konsultaatioin sekä työnohjaustoiminnan avulla.

Toiminnan arviointia

Resursseista

Perheasiain neuvottelukeskuksessa Seinäjoella on neljä perheneuvojaa, joista yksi käy noin kerran viikossa pitämässä vastaanottoa Alavudella. Kuortaneen seurakunnan edustaja kuuluu perheasiainneuvottelukeskukseen johtokuntaan 2021–2024.

Toiminnasta

Perheasiain neuvottelukeskuksessa selvitetään parisuhteeseen, perheeseen ja ihmisen henkilökohtaiseen elämään liittyviä kysymyksiä. Asiakkaat voivat tulla joko yksin, parina tai perheenä. Useimmissa perheasiain neuvottelukeskuksissa suoritetaan myös perheasiain sovittelua.

Perheasiain neuvottelukeskuksen toiminta on pisteytetty moduuleiksi, joiden mukaan seurakuntia veloitetaan.

SAIRAALASIELUNHOITO

Toiminta-ajatus/perustehtävä

Sairaalasielunhoidon tehtävänä on kristillisen, kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen pohjalta nouseva ihmisen henkinen ja hengellinen auttaminen, erityisesti sairauden synnyttämässä elämäkriiseissä. Tämä tapahtuu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon organisaatioon liittyvänä seurakuntien ylläpitämänä sairaalasielunhoidon toimintana. Sairaalasielunhoito on osa ihmisen kokonaisvaltaista hoitamista.

Päätavoitteet/painopistealueet:

Työalan konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet Seinäjoen seurakunnan Ristin juurella – suunnitelman toteuttamiseksi:

- Sairaalasielunhoidon perustehtävä hoidetaan sairaalaympäristössä mahdollisimman hyvin: Kohtaamiset ja sielunhoitokeskustelut potilaiden, läheisten ja henkilökunnan kanssa, aktiivinen tiedottaminen sairaalasielun-hoidon monipuolisista keinoista auttaa, vierailut osastotunneilla, saattohoidon ohjaus ja kehittäminen, läsnä-olo, hyvä tavoitettavuus ja näkyminen sairaalassa, henkilökunnan ja opiskelijoiden koulutus ja työnohjaus, lääkärin tapaamiset sekä yhteistyö eri tahojen, kuten henkisen ensiavun (HEA) – ja yleissairaalapsykiatrian poliklinikan kanssa.

- Huolehditaan sairaalasielunhoidon teologiasta ja jumalanpalveluselämästä: Sairaalasielunhoidon teologisten periaatteiden jatkuva yhteinen tarkasteleminen, sairaalasielunhoidon perustehtävää tukevan yhteisen teologian tekeminen kirkkovuoden raamatuntekstien ja kirjallisuuden äärellä, sielunhoidollisen jumalanpalveluselämän – mukaan lukien kirkolliset toimitukset ja hartaudet – vaaliminen ja toteuttaminen Sairaalakirkossa, Törnävän sairaalan kirkossa ja osastoilla.
- Selkiytetään kuntoutustoiminnan ja sairaalasielunhoidon rajapintaa: Uuden kuntoutusteologin työn ja kuntoutustoiminnan työjärjestelyjen kehittäminen ja työnkuvan selkiyttäminen, sairaalasielunhoidon päivystystoiminnan järjestelyt kuntoutusteologin osalta, työntekijöiden jaksamisesta huolehtiminen.

Toiminnan arviointia

Poikkeustilanteessa sairaalapapit rinnastettiin henkilökuntaan, mikä salli työskentelyn jatkumisen sairaalassa. Potilaiden ja henkilökunnan kohtaamiset lisääntyivät, kun muita vieraita ei saanut käydä. Jumalanpalveluselämä ja kokoava toiminta vähenivät merkittävästi. Sairaalakirkko toimi tärkeänä hiljentymisen paikkana. Sairaalapappien toimittamat hautaan siunaamiset, työnohjukset ja työyhteisökonsultoinnit jatkuivat lähes normaalisti. Työntekijöiden jaksamista on tuettu monin eri keinoin. Nyt pandemian jälkeisessä maailmassa sairaalasielunhoidon arvostus on ollut noususuhdanteinen.

Paikallisella tasolla sairaalasielunhoito näkyy yksityisten ehtoollisten ja hoitolaitosvierailujen määränä. Majantien hoitoyksiköillä on kirkkoherran puhelinnumero ja vuoden 2023 soittoja tuli jokunen. Yleisin toive oli yksityiselle ehtoolliselle tai hartaushetkelle kuolevan vuoteen äärellä.

Resursseista

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella sairaalasielunhoidossa työskentelee neljä sairaalapastoria.

Toiminnasta

Etelä-Pohjanmaalla sairaalasielunhoito toimii sairaanhoitopiirin toimialueella, Kivipuron sairas- ja kuntoutuskodissa sekä Härmän kuntokeskuksessa ja palvelukoti Pihapihlajassa. Sairaalasielunhoito toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä sekä sairaanhoitopiirin laitos- ja avohoidon organisaation, että paikallisseurakuntien kanssa. Sielunhoidossa ylläpidetään myös jatkuvaa sielunhoidon varalla oloa.

LÄHETYSTYÖ

Toiminta-ajatus

Kuortaneen seurakunnan lähetystyön tarkoituksena on tukea lähetystyötä kirkkomme virallisten lähetysjärjestöjen työalueilla esirikouksin, taloudellista tukea hankkien, lähetystyötä tunnetuksi tehden ja olemalla vuorovaikutuksessa lähettien kanssa.

Resurssit

- Lähetystyön vastuuryhmä ja lähetysseurueina on toiminut Marita Jokiaho työnsä ohella

Toiminta

- Nimikkolähetystoiminnan tekeminen tutuksi seurakuntalaisille ja nimikkolähettien ja nimikkokohteen tukemisensa
- Lähetyslounaat, myyjäiset, tempaukset varojen hankkimiseksi nimikkolähettien ja kummilapsitoiminnan tukemiseen
- Lähetysaiheiset koulu- ja leirivierailut
- Yhteyden pitäminen nimikkolähetteihin
- Lähetysaiheisen materiaalin esillä pitäminen
- Nimikkolähetti- ja kummilapsityö esillä seurakunnan verkkosivuilla
- Yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa
- Kauneimpien joululaulujen järjestäminen
- Lähetyskynttelikkö Kuortaneen kirkossa

Arviointia

- 7.5. oli srk-talolla lähetyslounas
- 29.10. oli srk-talolla lähetyslounas

- Perinteiset joulumyyjäiset järjestettiin 1.12. srk-talolla vain ennakkotilausten perusteella. Niistä saatu tuotto jaettiin nimikkolähetysten työn tukemiseen.
- Kuluneen vuoden aikana ovat lähettiperheinä olleet Kansanlähetyksestä Shuhei Yamaguchi ja Johanna Hautamäki-Yamaguchi perheineen Japanissa ja SLEY:stä Virpi Otieno
- Seurakunnan kummikohteet ovat Dessien toimintakeskus Etiopiassa, Credo-hanke Masai-tyttöjen koulutus Keniassa.
- Kauneimmat joululaulut olotilassa ja kirkossa

HAUTAUSTOIMI, Hautausmaa ja hautaaminen

Toiminta-ajatus

Hautausmaan hallinto ja asiakaspalvelu. Hautausmaahan ja hautojen hoitoon liittyvät tehtävät. Hautausmaan palvelutehtävien hoitaminen. Hautausmaan rakennukset palvelevat hautausmaan käyttäjiä ja työntekijöitä. Hautausmaan huoltorakennuksilla sijaitsevat henkilökunnan sosiaalitalat, tarvike ja välinevarastot sekä työtilat. Hautausmaan rakennuksiin luetaan myös siunauskappeli.

Hautausmaan yleishoito, hautaukset, kaluston hankinta ja huolto. Yksityisiä hautoja hoidetaan erillisillä sopimuksilla hautainhoitorahaston kautta. Hautausmaan yleisvaikutelmaa kohennetaan suunnitelmallisessa hoitotyössä ja uusilla istutuksilla. Hoitotoissa noudatetaan kirkkoneuvoston vahvistamaa suunnitelmaa hautausmaan hoidosta ja kunnostamisesta.

Toiminta

Käytännön tehtäviä hoitavat suntio ja kiinteistönhoitaja-suntio sekä kesäaikana kausityöntekijät. Asiakkaita palvellaan pääsääntöisesti kaikkina arkipäivinä.

Talousarvioon sisältyvät normaalit käyttömenot, joista suurimman osan muodostavat henkilöstö- ja toimistomenot. Hautausmaan menot syntyvät lähinnä palkkakustannuksista, hautausmaalle kesäkaudella hankittavista hoitotarvikkeista ja sankarihautausmaan hoitosopimuksesta. Hautausmaan tulot ovat hautauspalveluista ja hautasijoista perittävät maksut.

Puuston uudistaminen on aloitettu talvikaudella 2019. Uudistamista jatketaan, kunnes kaikki huonokuntoiset puut on poistettu. Huolehditaan tarvittaessa uuden puuston istuttamisesta poistettujen tilalle. Investointiosaan on varattu määräraha muistolehdon perustamista varten. Hautausmaahan tärkeänä tavoitteena on huolehtia hankkeen toteutumisesta ja sen edellyttämien kaavamuutoksen ja käyttösuunnitelman päivittämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022–2025

- Jätteenkeräysjärjestelmän ajantasaistaminen ja uusiminen
- Hautausmaahan liittyvien investointien toteuttaminen kirkkoneuvoston johtamana.
- Huonokuntoisten puiden kaatotyöt hautausmaan alueelta on nyt toteutettu.
- kirkon hälytysjärjestelmien ja kameravalvonnan käyttöönotto kirkon turvallisuuden lisäämiseksi on vielä pohdinnassa.
- uurnalehdon istutustyöt aloitettiin ja jatketaan kevään edetessä.
- vaivaisukon korjaustyö etenee kesän aikana

Tavoitteiden arviointia

Tilikauden aikana toteutettiin hautausmaalla huonokuntoisten puiden poistamista, haudanhoito jäljellä olevien hoitosopimuksen osalta oli edelleen ostopalveluna. Hautausmaan palvelutehtävät ja haudankaivuut toteutettiin pääosin omalla henkilökunnalla, kesällä hautausmaalla oli eri pituisissa jaksoissa useampi kausityöntekijä, minkä lisäksi sijaisuuksissa käytettiin tuntityöntekijöitä ja haudankaivuussa ostopalvelua. Tilikauden aikana muistolehdon kaava vahvistettiin ja muistolehdon perustamisen valmistelut etenivät.

KIINTEISTÖT JA METSÄTALOUS

Toiminta-ajatus

Rakennuttaa ja ylläpitää seurakunnan toiminnan vaatimat kiinteistöt sekä tarjota toiminnan ja kiinteistöjen edellyttämät suntio-, kiinteistöhoito-, kunnossapito- ja puhtaanapitopalvelut.

Kiinteistötoimen tavoitteena on ylläpitää ja hoitaa seurakunnan kiinteistöjä niin, että ne palvelevat toimintaa mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti. Kiinteistötoimen menot muodostuvat pienistä korjaus- ja huoltotoista, sekä kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä kuluista, kuten lämmitys- ja sähkömenoista. Myös kiinteistötyöntekijöiden palkkamenoja maksetaan hautausmaakiinteistöjen talousarviosta. Suurempia hankkeita varten tehdään määrärahavaraus talousarvion investointiosaan.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022–2024

- Kiinteistöjen yleiset huoltotoimenpiteet, joilla pidetään kiinteistöt toimintakunnossa myös tulevana vuosina.

Metsien kokonaispinta-ala on 214,9 ha. Metsänhoitosuunnitelma on laadittu vuosille 2023-2032, suunnitelmakauden hakkuumääräarvio on 5800m³. Tavoite on tuottaa varoja seurakunnan toimintaan hoitamalla metsiä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Toiminta

Kiinteistöjen kunnosta pidetään huolta ja tarvittaessa tehdään kiinteistöjen kuntoa ylläpitäviä korjauksia.

Investointiosaan varataan määräraha vuosittaisiin korjauskustannuksiin, joita toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan.

Metsätalouden kustannustehokkuuteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Kustannuksissa säästetään kilpailuttamalla metsänhoitotöitä ja muita palveluita. Hakkuut toteutetaan metsähoitosuunnitelman mukaisesti.

Poistojen määrä on 46 626,72 euroa, tilikaudesta 2021 alkaen on otettu käyttöön suunnitelman mukaisina poistoina tasapoistot.

Tavoitteiden arviointia

Seurakunnan metsiä hoidettiin ja hakkuut toteutettiin metsäsuunnitelman mukaisesti, tilikaudella metsätalouden tuottoja kertyi arvioitua enemmän. Tuottaja kertyi 79 799,95 euroa.

Investointiosaan varatuilla määrärahoilla parannettiin hautausmaan ja kiinteistötoimen kone- ja laitekantaa. Paremmalla konekannalla turvataan työturvallisuuden toteutuminen ja mahdollistetaan työn tekeminen varatulla henkilöstöresurssilla. Tilikauden aikana pyrittiin toteuttamaan tai saattamaan alulle mahdollisimman monta aikaisemmilta vuosilta hoitamatta jäänyttä investointia. Kesän aikana valmistui uurnahautausalue, vaivaispojan ja veistoksen yläpuolisen katoksen korjaukset saatiin syksyllä käyntiin. Urkuremontin ensimmäinen osa oli loppuvuodesta ja seuraavat kaksi korjausjaksoa vuoden 2024 alkupuolella. Samoin vuoden aikana toteutettiin useampia pienempiä investointeja ja laitettiin hautausmaan sähköjen uusintaprojekti liikkeelle. Enemmänkin olisi kiinteistöissä huoltokorjattavaa ja laajempia investointeja. Poistot toteutettiin poistosuunnitelman mukaisesti.

1.7.2. Käyttötalousosan toteutuminen

Käyttötalousosa

	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	TA muutosten jälkeen 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	-116 750		-116 750	-168 233,45	51 483,45	144,1
Toimintakulut (ulkoiset)	865 850		865 850	912 236,01	-46 386,01	105,4
Toimintakate 1 (ulkoinen)	749 100		749 100	744 002,56	5 097,44	99,3
.						
Toimintatuotot (sisäiset)				-199 222,90	199 222,90	0,0

Toimintakulut (sisäiset)			199 222,90	-199 222,90	0,0
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	749 100	749 100	744 002,56	5 097,44	99,3
.					
Poistot ja arvonalentumiset	50 202	50 202	46 626,72	3 575,28	92,9
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut			36 974,94	-36 974,94	0,0
Sisäiset vyörytyserät			0,00	0,00	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	799 302	799 302	827 604,22	-28 302,22	103,5

Hallinto

	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-4 087,00	-3 100,00		-3 917,33	817,33	126,4
Myyntituotot	-811,00	-500,00		-726,00	226,00	145,2
Maksutuotot	-26,80	-100,00		-382,33	282,33	382,3
Tuet ja avustukset	-3 139,20	-2 500,00		-2 724,00	224,00	109,0
Muut toimintatuotot	-110,00			-85,00	85,00	0,0
Toimintakulut	140 032,04	151 830,00		174 292,76	-22 462,76	114,8
Henkilöstökulut	45 010,58	41 470,00		63 407,81	-21 937,81	152,9
Palkat ja palkkiot	36 271,96	33 500,00		53 061,69	-19 561,69	158,4
Henkilösivukulut	8 738,73	7 970,00		10 346,12	-2 376,12	129,8
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-0,11			0,00	0,00	0,0
Palvelujen ostot	82 714,73	94 080,00		102 316,99	-8 236,99	108,8
Vuokrakulut	692,49	8 300,00		417,76	7 882,24	5,0
Sisäiset vuokrakulut	4 034,63			4 110,26	-4 110,26	0,0
Aineet ja tarvikkeet	7 186,76	7 750,00		3 788,76	3 961,24	48,9
Ostot tilikauden aikana	7 186,76	7 750,00		3 788,76	3 961,24	48,9
Muut toimintakulut	392,85	230,00		251,18	-21,18	109,2
TOIMINTAKATE	135 945,04	148 730,00		170 375,43	-21 645,43	114,6
VUOSIKATE	135 945,04	148 730,00		170 375,43	-21 645,43	114,6
Sisäiset vyörytyserät	-126 726,92			-161 673,72	161 673,72	0,0
TILIKAUDEN TULOS	9 218,12	148 730,00		8 701,71	140 028,29	5,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	9 218,12	148 730,00		8 701,71	140 028,29	5,9

Hautaustoimi

	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-20 740,00	-17 400,00		-21 382,00	3 982,00	122,9
Maksutuotot	-20 740,00	-17 400,00		-21 382,00	3 982,00	122,9

Toimintakulut	101 744,23	118 360,00		126 068,51	-7 708,51	106,5
Henkilöstökulut	65 217,27	71 290,00		67 095,24	4 194,76	94,1
Palkat ja palkkiot	53 817,15	57 600,00		55 336,75	2 263,25	96,1
Henkilösivukulut	11 400,12	13 690,00		11 750,87	1 939,13	85,8
Henkilöstökulujen oikaisuerät				7,62	-7,62	0,0
Palvelujen ostot	25 950,68	23 850,00		40 416,11	-16 566,11	169,5
Aineet ja tarvikkeet	10 315,02	23 000,00		18 340,43	4 659,57	79,7
Ostot tilikauden aikana	10 315,02	23 000,00		18 340,43	4 659,57	79,7
Muut toimintakulut	261,26	220,00		216,73	3,27	98,5
TOIMINTAKATE	81 004,23	100 960,00		104 686,51	-3 726,51	103,7
Rahoitustuotot- ja kulut	236,47			183,58	-183,58	0,0
Sisäiset korkokulut	236,47			183,58	-183,58	0,0
VUOSIKATE	81 240,70	100 960,00		104 870,09	-3 910,09	103,9
Poistot ja arvonalentumiset	4 879,12	6 560,00		1 959,63	4 600,37	29,9
Suunnitelman mukaiset poistot	4 879,12	6 560,00		1 959,63	4 600,37	29,9
Sisäiset vyörytyserät	40 319,45			49 800,43	-49 800,43	0,0
TILIKAUDEN TULOS	126 439,27	107 520,00		156 630,15	-49 110,15	145,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	126 439,27	107 520,00		156 630,15	-49 110,15	145,7

Kiinteistötoimi

	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-197 289,77	-76 600,00		-315 542,77	238 942,77	411,9
Maksutuotot	-310,00			-280,00	280,00	0,0
Vuokratuotot	-28 223,64	-26 600,00		-33 160,72	6 560,72	124,7
Metsätalouden tuotot	-14 419,10	-50 000,00		-79 799,95	29 799,95	159,6
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-1 305,22			-3 079,20	3 079,20	0,0
Sisäiset tuotot	-153 031,81			-199 222,90	199 222,90	0,0
Toimintakulut	153 811,59	140 650,00		221 682,34	-81 032,34	157,6
Henkilöstökulut	4 319,17	2 480,00		8 426,01	-5 946,01	339,8
Palkat ja palkkiot	3 706,81	2 000,00		6 600,11	-4 600,11	330,0
Henkilösivukulut	612,36	480,00		1 476,08	-996,08	307,5
Henkilöstökulujen oikaisuerät				349,82	-349,82	0,0
Palvelujen ostot	51 999,41	43 980,00		83 557,92	-39 577,92	190,0
Vuokrakulut	76,07			55,09	-55,09	0,0
Aineet ja tarvikkeet	82 302,52	77 790,00		111 782,03	-33 992,03	143,7
Ostot tilikauden aikana	82 302,52	77 790,00		111 782,03	-33 992,03	143,7
Muut toimintakulut	15 114,42	16 400,00		17 861,29	-1 461,29	108,9
TOIMINTAKATE	-43 478,18	64 050,00		-93 860,43	157 910,43	-146,5
Rahoitustuotot- ja kulut	35 703,29			36 577,67	-36 577,67	0,0
Sisäiset korkokulut	35 703,29			36 577,67	-36 577,67	0,0

VUOSIKATE	-7 774,89	64 050,00		-57 282,76	121 332,76	-89,4
Poistot ja arvonalentumiset	44 072,65	43 642,00		43 667,19	-25,19	100,1
Suunnitelman mukaiset poistot	44 072,65	43 642,00		43 667,19	-25,19	100,1
Sisäiset vyörytyserät	-28 543,81			-28 343,35	28 343,35	0,0
TILIKAUDEN TULOS	7 753,95	107 692,00		-41 958,92	149 650,92	-39,0
Poisterojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 710,30	-6 546,00		-5 710,30	-835,70	87,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 043,65	101 146,00		-47 669,22	148 815,22	-47,1

1.7.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen pääluokittain ilman sisäisiä eriä

Pääluokka	Pääkirjaili	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
1	Hallinto					
	Toimintatuotot	4 087,00	-3 100,00	-3 917,33	817,33	126,4
	Toimintakulut	-135 997,41	151 830,00	170 182,50	-18 352,50	112,1
	TOIMINTAKATE	-131 901,10	148 730,00	166 265,17	-1 7535,17	111,8
2	Seurakunnallinen toiminta					
	Toimintatuotot	-26 016,03	-19 650,00	-26 614,25	6 964,25	135,4
	Toimintakulut	408 203,14	455 010,00	394 302,66	60 707,34	84,5
	TOIMINTAKATE	382 187,11	435 360,00	367 688,41	67 671,59	84,5
4	Hautaustoimi					
	Toimintatuotot	-20 740,00	-17 400,00	-21 382,00	3 982,00	122,9
	Toimintakulut	101 744,23	118 360,00	126 068,51	-7 708,51	106,5
	TOIMINTAKATE	81 004,23	100 960,00	104 686,51	-3 726,51	103,7
5	Kiinteistötoimi					
	Toimintatuotot	-44 257,96	-76 600,00	-116 319,87	39 719,87	151,9
	Toimintakulut	153 811,59	140 650,00	221 682,34	-81 032,34	157,6
	TOIMINTAKATE	109 553,63	64 050,00	105 362,47	41 312,47	164,5
6	Rahoitustoimi					
	Toimintatuotot					
	TOIMINTAKATE	-4 838,30				
	Kirkollisverotulot	-750 761,33	-720 000,00	-847 207,21	127 207,21	117,7
	Valtionrahoitus	-69 936,00	-69 000,00	-71 525,04	2 525,04	103,7
	Verotuskulut	10 477,09	10 000,00	10 461,83	-461,83	104,6
	Kirkon rahastomaksut	62 490,96	64 000,00	63 444,00	556,00	99,1
	Rahoitustuotot- ja kulut	-425,07	-1 000,00	-996,64	-3,36	99,7
	VUOSIKATE	-748 154,35	-716 000,00	-845 823,06	129 823,06	118,1

Tuloslaskelmaosan
toteutuminen

	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	-248 132,80	-116 750,00		-367 456,35	250 706,35	314,7
Myyntituotot	-1 309,80	-500,00		-1 109,07	609,07	221,8
Maksutuotot	-38 088,65	-33 900,00		-38 524,73	4 624,73	113,6
Vuokratuotot	-28 223,64	-26 600,00		-33 160,72	6 560,72	124,7
Metsätalouden tuotot	-14 419,10	-50 000,00		-79 799,95	29 799,95	159,6
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-8 748,20	-2 250,00		-12 829,98	10 579,98	570,2
Tuet ja avustukset	-4 201,60	-3 500,00		-2 724,00	-776,00	77,8
Muut toimintatuotot	-110,00			-85,00	85,00	0,0
Sisäiset tuotot	-153 031,81			-199 222,90	199 222,90	0,0
Toimintakulut	957 626,48	865 850,00		1 111 458,91	-245 608,91	128,4
Henkilöstökulut	433 101,54	440 470,00		431 112,14	9 357,86	97,9
Palkat ja palkkiot	352 740,78	355 940,00		351 877,07	4 062,93	98,9
Henkilösivukulut	80 654,91	84 530,00		79 642,75	4 887,25	94,2
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-294,15			-407,68	407,68	0,0
Palvelujen ostot	217 779,42	234 970,00		291 965,73	-56 995,73	124,3
Vuokrakulut	768,56	8 300,00		472,85	7 827,15	5,7
Sisäiset vuokrakulut	153 031,81			199 222,90	-199 222,90	0,0
Aineet ja tarvikkeet	120 607,88	138 440,00		154 985,13	-16 545,13	112,0
Ostot tilikauden aikana	120 607,88	138 440,00		154 985,13	-16 545,13	112,0
Annetut avustukset	11 188,11	25 500,00		14 919,63	10 580,37	58,5
Muut toimintakulut	21 149,16	18 170,00		18 780,53	-610,53	103,4
TOIMINTAKATE	709 493,68	749 100,00		744 002,56	5 097,44	99,3
Kirkollisverotulot	-750 761,33	-720 000,00		-847 207,21	127 207,21	117,7
Valtionrahoitus	-69 936,00	-69 000,00		-71 525,04	2 525,04	103,7
Verotuskulut	10 477,09	10 000,00		10 461,83	-461,83	104,6
Kirkon rahastomaksut	62 490,96	64 000,00		63 444,00	556,00	99,1
Rahoitustuotot- ja kulut	-425,07	-1 000,00		-996,64	-3,36	99,7
Korkotuotot	-1,12	-1 000,00		-263,35	-736,65	26,3
Muut rahoitustuotot	-439,95	0,00		-779,10	779,10	0,0
Sisäiset korkotuotot	-36 172,85			-36 974,94	36 974,94	0,0
Korkokulut	16,00			45,81	-45,81	0,0
Sisäiset korkokulut	36 172,85			36 974,94	-36 974,94	0,0
VUOSIKATE	-38 660,67	33 100,00		-101 820,50	134 920,50	-307,6
Poistot ja arvonalentumiset	49 951,67	50 202,00		46 626,72	3 575,28	92,9
Suunnitelman mukaiset poistot	49 951,67	50 202,00		46 626,72	3 575,28	92,9
Erilliskirjanpituona hoidetut rahastot	0,00			0,00	0,00	0,0
Tuotot	-3 151,60			1 722,40	-1 722,40	0,0

Kulut	3 151,60			-1 722,40	1 722,40	0,0
TILIKAUDEN TULOS	11 291,00	83 302,00		-55 193,78	138 495,78	-66,3
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 710,30	-6 546,00		-5 710,30	-835,70	87,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 580,70	76 756,00		-60 904,08	137 660,08	-79,3

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	18,44	11,82
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	218,37	77,40
Vuosikate (€/jäsen)	35,05	12,96

Tilikausi vuodelta 2023 muodostui ylijäämäiseksi 60 904,08 €. Verotulot ja valtionrahoitus yhteensä olivat 11,9 % suuremmat kuin vuonna 2022. Kirkollisverotuloja seurakunnalle tilitettiin vuoden 2023 aikana noin 12,8 % enemmän kuin vuonna 2022. Kirkollisverotuloa kertyi 847 207,21 euroa. Yhteensä verotuloja ja valtionrahoitusta tilitettiin seurakunnalle 918 732,25 euroa, mikä oli 98 034,92 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Talousarvioon nähden verotulo ja valtionrahoitus olivat 16,4 % suuremmat, talousarvioon oli kirjattu tuloja yhteensä 789 000 €.

Seurakunnan maksuvalmius säilyi hyvällä tasolla.

1.7.4. Kirkollisverotulo ja valtionrahoitus

vuosi	kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2023	1,85	847 207	71 525
2022	1,85	750 761	69 936
2021	1,85	733 021	69 396
2020	1,85	752 202	69 000
2019	1,85	744 604	69 270

1.7.5. Investointiosan toteutuminen

Tilaus		TA kuluva 2023	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Yli/ali
2003142	Uurnahautausmaa	4 000		4 000	3 335,68	664,32
2008412	Tapulin soittojärjestelmän automatiikka	20 000		20 000		20 000
2008414	Kirkon urkujen huolto/korjaus	18 500		18 500	19 964,00	-1 464,00
2008415	Kirkon katon huoltokorjaus	20 000		20 000		20 000
2008417	Kellotapulien yläkaton huoltotervaus	3 500		3 500		3 500
2008421	Hautausmaan valaistus ja sähköistys	23 000		23 000		23 000
2008413	Siunauskappelin ilmanvaihtotyöt	35 000		35 000		35 000
2008898	Vaivaisukon korjaus	10 000		10 000		10 000
Kokonaistulos		134 000		134 000	23 299,68	110 700,32

1.7.6. Rahoitusosan toteutumavertailu

	TP edellinen vuosi 2022	TA kuluva 2023	TA muutokset 2023	TA Yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	-38 660,67	33 100,00		33 100,00	-101 820,50	134 920,50	-308
Vuosikate	-38 660,67	33 100,00		33 100,00	-101 820,50	134 920,50	-308
Investoinnit	20 252,39	134 000,00		134 000,00	23 299,68	110 700,32	17
Investointimenot	20 252,39	134 000,00		134 000,00	23 299,68	110 700,32	17
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-18 408,28	167 100,00		167 100,00	-78 520,82	245 620,82	-47
Muut maksuvalmiuden muutokset	-13 931,32				-23 855,69	23 855,69	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 918,45				-7 567,63	7 567,63	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1 789,17				7 359,31	-7 359,31	0
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-12 802,04				-23 647,37	23 647,37	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-13 931,32				-23 855,69	23 855,69	0
Rahavarojen muutos	-32 339,60	167 100,00		167 100,00	-102 376,51	269 476,51	-61
Rahavarojen muutos (tase)	-32 339,60				-102 376,51	102 376,51	0

1.8.1. Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot	367 456,35	248 132,80
Myyntituotot	1 109,07	1 309,80
Maksutuotot	38 524,73	38 088,65
Vuokratuotot	33 160,72	28 223,64
Metsätalouden tuotot	79 799,95	14 419,10
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	12 829,98	8 748,20
Tuet ja avustukset	2 724,00	4 201,60
Muut toimintatuotot	85,00	110,00
Sisäiset tuotot	199 222,90	153 031,81
Toimintakulut	-1 111 458,91	-957 626,48

Henkilöstökulut	-431 112,14	-433 101,54
Palkat ja palkkiot	-351 877,07	-352 740,78
Henkilösivukulut	-79 642,75	-80 654,91
Henkilökulujen oikaisuerät	407,68	294,15
Palvelujen ostot	-291 965,73	-217 779,42
Vuokratulot	-472,85	-768,56
Sisäiset vuokratulot	-199 222,90	-153 031,81
Aineet ja tarvikkeet	-154 985,13	-120 607,88
Ostot tilikauden aikana	-154 985,13	-120 607,88
Annetut avustukset	-14 919,63	-11 188,11
Muut toimintakulut	-18 780,53	-21 149,16
TOIMINTAKATE	-744 002,56	-709 493,68
Kirkollisverotulot	847 207,21	750 761,33
Valtionrahoitus	71 525,04	69 936,00
Verotuskulut	-10 461,83	-10 477,09
Kirkon rahastomaksut	-63 444,00	-62 490,96
Rahoitustuotot ja -kulut	996,64	425,07
Korkotuotot	263,35	1,12
Muut rahoitustuotot	779,10	439,95
Sisäiset korkotuotot	36 974,94	36 172,85
Korkokulut	-45,81	-16,00
Sisäiset korkokulut	-36 974,94	-36 172,85
VUOSIKATE	101 820,50	38 660,67
Poistot ja arvonalentumiset	-46 626,72	-49 951,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-46 626,72	-49 951,67
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot		0,00
Tuotot	-1 722,40	3 151,60
Kulut	1 722,40	-3 151,60
TILIKAUDEN TULOS	55 193,78	-11 291,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	5 710,30	5 710,30
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	60 904,08	-5 580,70

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista (33 %) osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla.

Kun vuosikatteen osuus poistoista on 100 % tai sen yli, tilikauden tuotot ovat olleet vähintään kulujen suuruiset. Mikäli vuosikate koko suunnittelukaudella on pienempi kuin poistot, seurakunnan tulorahoitus on heikko ja talouden tasapainottamistoimenpiteisiin on ryhdyttävä.

Laskettaessa vuosikatetta/jäsen jäsenmääränä käytetään läsnä olevan väestön määrää vuoden lopussa. Seurakunnan jäsenmäärä 31.12.2023 oli 2 905 (31.12.2022: 2 982).

1.8.2. Rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
--	------------------	-------------------

Tulorahoitus	101 820,50	38 660,67
Vuosikate	101 820,50	38 660,67
Investoinnit	-23 299,68	-20 252,39
Investointimenot	-23 299,68	-20 252,39
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	78 520,82	18 408,28
Muut maksuvalmiuden muutokset	23 855,69	13 931,32
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7 567,63	2 918,45
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-7 359,31	-1 789,17
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	23 647,37	12 802,04
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	23 855,69	13 931,32
Rahavarojen muutos	102 376,51	32 339,60
Rahavarojen muutos (tase)	102 376,51	32 339,60

	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Rahavarojen muutos	102 376,51	32 339,60
Rahavarat kauden lopussa	1 058 120,48	955 743,97
Rahavarat kauden alussa	955 743,97	923 404,37

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Investointien tulorahoitusprosentti (%)	437,00	190,89
Rahavarojen riittävyys (pv)	373	381
Lainanhoitokate	2 223,67	2 417,29

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai toimintapääomalla.

Tulorahoituksen riittävyttä tarkasteltaessa on tärkeää huomata seurakunnan rahoituksen kokonaistilanne ja pidemmän aikavälin kehitys. Yhden vuoden tilanteesta ei tulisi tehdä liian pitkälle meneviä johtopäätöksiä. Useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tuottojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt kulut. Toisaalta tuottojen ei myöskään tulisi pitkällä aikavälillä olla menoja suuremmat.

Poistojen tulisi vastata keskimäärin vuotuista korjausinvestointitarvetta. Tulojen riittävyttä arvioidaan myös rahoitusnäkökulmasta. Tällöin vuosikatetta eli rahoitustulosta suhteutetaan investointeihin.

1.8.3. Tase

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 273 525,12	1 296 852,16
Aineettomat hyödykkeet	1 100,00	1 100,00
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	1 100,00	1 100,00
Aineelliset hyödykkeet	1 259 902,30	1 283 229,34
Maa- ja vesialueet	158 477,32	158 477,32
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	5 393,88	7 353,51
Rakennukset	1 039 794,75	1 082 690,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 582,29	1 786,15
Koneet ja kalusto	0,00	567,64
Muut aineelliset hyödykkeet	6 082,72	7 082,62
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	48 571,34	25 271,66
Sijoitukset	12 522,82	12 522,82
Osakkeet ja osuudet	12 522,82	12 522,82
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	29 034,34	27 823,54
Muut toimeksiantojen varat	29 034,34	27 823,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 072 566,90	962 831,08
Saamiset	14 446,42	7 087,11
Lyhytaikaiset saamiset	14 446,42	7 087,11
Myyntisaamiset	3 273,50	3 765,00
Muut saamiset	0,00	2 933,20
Siirtosaamiset	11 172,92	388,91
Rahoitusarvopaperit	159 689,99	159 689,99
Osakkeet ja osuudet	159 689,99	159 689,99
Rahat ja pankkisaamiset	898 430,49	796 053,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 375 126,36	2 287 506,78
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-2 023 227,26	-1 962 323,18
Peruspääoma	-1 018 966,41	-1 018 966,41
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-943 356,77	-948 937,47
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-60 904,08	5 580,70
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	-142 757,41	-148 467,71
Poistoero	-142 757,41	-148 467,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-54 314,50	-45 536,07
Lahjoitusrahastojen pääomat	-13 174,52	-15 209,36
Muut toimeksiantojen pääomat	-41 139,98	-30 326,71
VIERAS PÄÄOMA	-154 827,19	-131 179,82
Lyhytaikainen vieras pääoma	-154 827,19	-131 179,82
Ostovelat	-68 100,44	-35 408,84
Muut velat	-6 220,15	-13 352,83
Siirtovelat	-80 506,60	-82 418,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-2 375 126,36	-2 287 506,78

	1.1.2023-31.12.2023	1.1.2022-31.12.2022
Omavaraisuusaste (%)	93,33	94,15
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	315,92	278,89
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	14,24	14,32
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste mittaa seurakunnan vakavaraisuutta. Jos omavaraisuusaste on alle 50 %, vieraan pääoman osuus on hälyttävän suuri.

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen -tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun. Seurakunnan rahoitusvarallisuuden tulisi olla positiivinen luku.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka monta prosenttia seurakunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Seurakunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Kuortaneen seurakunnalla ei ole pitkäaikaista lainaa.

1.9. Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyä ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 §:n mukaan kirkkoneuvosto tekee tilinpäätöksen yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Esitys tehdään toimintakertomuksessa.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden tulokseen kirjataan poistoero 5.710,30 € ja tilikauden ylijäämä 60 904,08 € siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

3. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Arvostuseriaatteet/Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Tilinpäätökseen on kirjattu kustannuspaikoittain työntekijöiden kumulatiivinen lomapalkkavelan muutos sivukuluineen 31.12.2023. Velkaan on laskettu työntekijöiden ansaitut ja pitämättömät lomat, lomaraha- ja säästövapaat niiltä työntekijöiltä, joiden palvelussuhde jatkuu tai on päättynyt 31.12.2023 mennessä eikä lopputiliä ole vielä laskettu.

3.2. Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 7.12.2020 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen mukaisia suosituspöistoaikoja, aikoja määriteltäessä on otettu huomioon seurakunnan taloudellinen kantokyky.

Kirkkovaltuuston hyväksymät poistoajat ovat 1.1.2021 alkaen seuraavat:

Poistosuunnitelma

Kohde	Pysyvien vastaavien poistoajat Kuortaneen seurakunta
Hautausustoimeen liittyvät muut pitkävaik.menot	3-5
Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Hautausustoimen muut rakennukset	8-15
Hautausustoimen kiinteät rakenteet	10-30
Hautausustoimen koneet ja laitteet	5 vuotta
Kirkko	60 vuotta
Kellotapuli	60 vuotta
Seurakuntatalo	40 vuotta
Poistoero, liittyy seurakuntatalon korjaukseen	40 vuotta
Kappelit	20-40
Siunauskappeli	60 vuotta
Leirikeskus Torppa	40 vuotta
Asuinrakennukset, viraston asuinnot	40 vuotta
Hallintorakennukset, virastorakennus	40 vuotta
Viraston maalaus	15 vuotta
Huolto- ja talousrakennukset	10-20
Muut rakennukset	10-15
Maa- ja vesirakenteet	10-30
Urut	30 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	5-30
Kuljetusvälineet	3-5
Atk-laitteisto	3-4
Muut koneet ja kalusto	5 vuotta

3.3.Taseen liitetiedot

Pysyvien vastaavien erittely	Arvo 31.12.2022	Lisäys	Vuoden poistot	Arvo 31.12.2023
Aineettomat oikeudet	0	0	0	0
Hautausustoimen aineettomat hyödykkeet	1 100,00	0	0	1 100,00

Maa- ja vesialueet	158 477,32	0	0	159 477,32
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	7 353,51	0	-1 959,63	5 393,88
Rakennukset	1 082 690,44	0	-42 895,69	1 039 794,75
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 786,15	0	-203,86	1 582,29
Koneet ja kalusto	567,64	0	-567,64	0
Muut aineelliset hyödykkeet	7 082,62	0	-999,90	6 082,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	25 271,66	23 299,68	0	48 571,34
Osakkeet ja osuudet	12 522,82	0	0	12 522,82
Yhteensä	1 273 525,12	23 299,68	-46 626,72	1 296 503,31

Lahjoituspääomien ja toimeksiantojen pääomien muutokset

	2023	Muutos	2022
Lahjoitusrahastojen pääomat	-13 174,52	2 034,84	-15 209,36
<i>Diakoniatyönrahasto</i>	-2 723,85	2 034,84	-4 758,69
<i>Urkujenkorjausrahasto</i>	-10 450,67	0	-10 450,67
Muut toimeksiantojen pääomat	-41 139,98	-10 813,27	-30 326,71
<i>Hautainhoitorahasto</i>	-29 034,34	-1 210,80	-27 823,54
<i>Ulostilitettävät keräykset</i>	-12 105,64	-9 602,47	-2 503,17
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-54 314,50	-8 778,43	-45 536,07

Oma pääoma

	2023	2022	Muutos
Peruspääoma	-1 018 966,41	-1 018 966,41	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-943 356,77	-948 937,47	5 580,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-60 904,08	5 580,70	-55 323,38
OMA PÄÄOMA	-2 023 227,26	-1 962 323,18	-49 742,68

Rahoitusarvopaperien markkina-arvot 31.12.2023

Arvopaperi	Hankinta-arvo	Markkina-arvo 31.12.2023
Säästöpankki Korko Plus B	127.736,85 €	162.714,51 €
Säästöpankki Kotimaa B	10.500,00 €	27.343,08 €
Metsä Board Oyj	1.986,90 €	6 435,05 €
Reka Industrial Oyj	350,00 €	1 280,00 €
Metsäliitto osk, lisäosuudet	19.116,00 €	19.116,00 €

3.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot (Vastuut ja vakuudet)

Kuortaneen seurakunnan laskennallinen osuus kattamattomasta eläkevastuusta 31.12.2023.

Keva on laskenut yksilöllisellä menetelmällä kirkon eläkelain mukaisen eläkevastuun 31.12.2023. Tämän laskelman perusteella kirkon eläkevastuu 31.12.2023 on 5.516.000.000 euroa. Eläkerahaston suuruus 31.12.2023 on 1.852.212.782 €, joten koko kirkon kattamaton eläkevastuu 31.12.2023 on 3.663.787.218 euroa. Koko kirkon palkkasumma vuonna 2023 oli 536.300.000 euroa. Eläkkeiden maksamisesta vastaa kirkon eläkerahasto. Tarvitsemansa varat kirkon eläkerahasto saa seurakunnilta. Eläkevastuu tulee realisoitumaan eläkkeelle jäämisen kasvun myötä.

Kuortaneen seurakunnan laskennallinen osuus kattamattomasta eläkevastuusta 31.12.2023 kirkon keskusrahastolle on 2.198.272,33 euroa, joka tulee maksettavaksi lähivuosisikymmenien aikana.

Kuortaneen seurakunnan hautainhoito on ulkoistettu ja ulkoistus sopimuksen tekohetkellä jäljellä olevista hoitohaudoista on Kuortaneen seurakunnan hautainhoitovastuu, nämä vastuut ovat erillisenä hautainhoitorahastona. Jäljellä oleva hautainhoitorahaston pääoma -29.034,34 euroa.

3.5. Vakuutukset

Seurakunnan toiminta ja omaisuus on vakuutettuna vakuutusyhtiö Pohjolassa. Vakuutus sopimukseen kuuluu vakuutuksien läpikäynti vähintään vuosittain vakuutusyhtiön yhteyshenkilön kanssa. Tällöin omaisuudessa tapahtuneet arvonmuutokset otetaan huomioon vakuutusturvaa tarkasteltaessa. Omaisuuden vakuutukset ovat täysarvo- tai euromääräisiä vakuutuksia. Vakuutettuna ovat kaikki seurakunnan omistama kiinteistö-, metsä-, irtaimisto-, kone- ja laiteomaisuus.

Lakisääteinen tapaturmavakuutus ja muut henkilöstöön kohdistuvat vakuutukset ovat vakuutusyhtiö Pohjolassa. Vuoden 2023 aikana on ollut yksi isompi vakuutuksesta korvattava tapaturma.

Seurakunnalla on seuraavat vakuutukset OP Vakuutus Oy:ssä.

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus

Työntekijäin ryhmähenkivakuutus

Julkisyhteisö vakuutus, Omaisuuden/Toiminnan vakuutus

Hallinnon vastuuvakuutus

Moottorityökonevakuutuksia

Liikennevakuutuksia

Mittaturva, Metsävakuutus

3.6. Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Kuortaneen seurakunnalla ei ole omistuksia muissa yhteisöissä.

3.7. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu. Kirkkolaki 3 luku 33 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta.

Kuortaneen seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti velvoitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2023. Hautojen hoitosopimukset on ulkoistettu puutarhateknikko T:mi Heljä Reinikan hoidettavaksi, hautojen hoito on ollut laadukasta ja hautausmaan ohjesäännön mukaista.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tilikauden tulos on 0,00 euroa.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että hautainhoitorahaston tilikauden 1.1.2023-31.12.2023 alijäämä 0,00 euroa siirretään oman pääoman edellisten vuosien yli-/alijäämätilille.

HAUTAINHOITORAHASTO

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toimintatuotot	1 722,40	3 151,60
Maksutuotot	1 722,40	3 151,60
Toimintakulut	-1 722,40	-3 151,60
Palvelujen ostot	-1 722,40	-3 151,60

Taselaskelma

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29 034,34	27 823,54
Saamiset	0,00	-5 866,40
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	-5 866,40
Muut saamiset	0,00	-5 866,40
Rahat ja pankkisaamiset	29 034,34	33 689,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 034,34	27 823,54
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	-29 034,34	-30 756,74
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-29 034,34	-30 756,74
VIERAS PÄÄOMA	0,00	2 933,20
Lyhytaikainen vieras pääoma	0,00	2 933,20
Muut velat	0,00	2 933,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-29 034,34	-27 823,54

Rahoituslaskelma

	1.1. -31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 933,20	2 933,20
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-5 866,40	5 866,40
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	2 933,20	-2 933,20
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-2 933,20	2 933,20
Rahavarojen muutos	-2 933,20	2 933,20
Rahavarojen muutos (tase)	-4 655,60	-218,40

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Rahavarojen muutos	-4 655,60	-218,40

Rahavarat kauden lopussa	29 034,34	33 689,94
Rahavarat kauden alussa	33 689,94	33 908,34

4. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Kuortaneella 18. päivänä maaliskuuta 2024

KUORTANEEN SEURAKUNNAN KIRKKONEUVOSTO

Elina Lapinoja-Pitkänen
vs. khra, puheenjohtaja

Sirpa Soukka
talousjohtaja, sihteeri, pöytäkirjanpitäjä

Leena Keski-Salmi, varajäsen

Lea Kivenmäki, jäsen

Eila Kuusisto, jäsen

Tapio Laaja, jäsen

Jukka Lahtela, jäsen

Arto Ojala, jäsen

Jyrki Virtaniemi, jäsen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuortaneella _____._____kuuta 2024

KPMG Oy Ab

Esko Säilä, JHT, HT

5. KIRJANPITOKIRJOJA JA TOSITTEITA KOSKEVAT LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1. Luettelo tosittelajeista

Nro sarja Tosittelajit

Kassa- ja muistiotositteet

1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliihtymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliihtymä
1	K4	Verkkomaksut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipian muistiotosite / pääkirjatiliitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatiliitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutusosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjelman tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat

Myyntilaskut

14	AV	Diakonia-avustusten "kuittaustositteet"
18	DA	Asiakastosite
18	DG	Asiakkaat – hyvitys
14	DP	Perintätoimiston suoritukset
18	DR	Asiakkaat – lasku
18	DV	Viivästyskorkolasku
14	DZ	Asiakkaat – maksukirjaus
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä (liittymän lasku)
18	M2	Resurssivarausjärjestelmä (liittymän lasku)
18	M3	Myyntireskontra yleinen (liittymän lasku)
14	MV	Maksuvapautuksen kuittaustositteet
9	RV	Laskun siirto
18	ZD	Luottotappio

Ostolaskut

19	KA	Toimittajatosite
19	KG	Toimittajat – hyvitys
19	KR	Toimittajat – lasku
15	KZ	Toimittajat – maksu
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra

Käyttöomaisuus

1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet käyttöomaisuus
1	AM	Käyttöomaisuuden myynti
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Palkat		
1	P1	Palkat
1	PV	Lomapalkkavaraus

Nro sarja	Käytetyt tositenumerot	
1	1000000	1001556
3	3000000	3000023
9	90000000	90000229
14	14000000	14000237
15	15000000	15000737
18	18000000	18000001
19	19000000	19000777

5.2. Selvitys kirjanpitokirjoista ja tositteiden säilytystavoista

Päiväkirja

Pääkirja

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Kipan järjestelmässä oleva aineisto säilytetään sähköisessä muodossa.